

GLAS

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
Od 1. januarja 1958 kot poltednik,
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko,
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Festival se je začel

Sinoči se je s slovesno otvoritvijo v dvorani kina Center v Kranju začel IV. mednarodni festival sportnih in turističnih filmov. Na otvoritvi, ki jo je v celoti prenašala slovenska televizija, je pozdravil občinstvo v imenu pokrovitelja festivala Iskre Elektromehanike Tone Miklavčič, predsednik upravnega odbora festivala. Za njim je zbrane nagovoril in obenem odprl festival generalni sekretar mednarodnega sveta za koordinacijo filmskih festivalov in generalni direktor festivala v Kranju Dragan Jankovič.

Svečani otvoritvi festivala so prisostvovali mnogi ugledni gostje: podpredsednica IS Slovenije dr. Aleksandra Kornhauser, predsednik prosvetnokulturnega zbora skupščine Slovenije Miloš Poljanšek, ing. Franc Razdevšek, član izvršnega sveta Slovenije, Tomaž Bizalj, član izvršnega sveta Slovenije in republiški sekretar za prosveto in kulturo, Janez Kocjančič, član IS in predsednik komiteja za telesno kulturo ter mnogi drugi javni in kulturni delavci.

L. Mencinger

Naj se gorje ne ponovi!

»Spomenike postavljamo v opomin živim,« je dejal v svojem govoru ob otvoritvi obnovljenega taborišča na Ljubelju in srečanju slovenskih internirancev, ki je bilo v nedeljo dopoldne na Ljubelju, podpredsednik republiškega odbora zveze združenj borcev NOB Bogdan Osolnik. »Naj te plošče ob mednarodni cesti spominjajo popotnika iz katerekoli dežele, da je utrjevanje miru, solidarnosti in prijateljstva med narodi edina pot, da se ne ponovi v vojni prestano človeško gorje!«

Nedeljskemu srečanju nekdanjih slovenskih internirancev na Ljubelju, ki je bilo združeno z otvoritvijo obnovljenega koncentracijskega taborišča, podružnice zloglasnega Mauthausna, se je udeležilo prek 4000 ljudi. Med njimi so bili visoki gostje: Mitja Ribičič, Sergej Kraigher, Lidija Sentjunc, inž. Andrej Marinc, Miha Marinko, inž. Tone Tribušon, Franc Kimovec-Ziga itd. Na slavlju so bili tudi predstavniki borčevskih organizacij iz drugih republik, delegacija internirancev Mauthausna, predstavniki gorenjskih občin in župan fran-

coskega mesta Ste Marie aux Mines gospod Paul Bauman z ženo. To mesto se je pred šestimi leti pobratilo s Tržičem prav po zaslugi internirancev. V tem mestu je bila tudi podružnica Mauthausna. Politični zaporniki, med katerimi je bilo veliko Slovencev, so gradili železniško progo. Po zvokih Internacionale in po pozdravnih besedah predsednika odbora za obnovo taborišča na Ljubelju ž. Kristjana Perka je spregovoril podpredsednik republiškega odbora zveze združenj borcev NOB Bogdan Osolnik. Dejal je, da so bili jugoslovan-

ski zaporniki in interniranci tovariški in ponosni ljudje in da se jih prav zaradi teh vrlin njihovi sotrpini še danes dobro spominjajo. ZB se prizadeva, da nekdanji borci in interniranci ne bi bili deležni samo priznanja, ampak so vredni večje družbene skrbi. Družba daje za to vedno večja sredstva, čeprav se z denarjem ne da poplačati trpljenja in življenja umrlih v taboriščih. Zvezna republika Nemčija Jugoslaviji še ni izplačala odškodninskega zaloge, čeprav jo 950.000 žrtev fašističnega nasilja uvršča med najbolj prizadete države

Evrope. ZRN je z drugimi državami to vprašanje že uredila. Bogdan Osolnik se je zavzel tudi za dobro sodelovanje s sosedi. Vendar ne moremo mimo pojavov, ki dejal Bogdan Osolnik, ki oživljajo nacionalno nestronost vzdolž meje z Avstrijo. ZB je zainteresirana za zaščito Slovencev onkraj meje. Tudi danes je največja vrednota svoboda, za katero so hrepeneli interniranci, obdani z bodečimi žicami in stražnimi stolpi. Resnične svobode pa še danes, toliko let po vojni, (Nadalj. na 16. str.)

jubilejna mesanica
BRAVO

netto 100g

SPECERIJARNA
BLBDD 15

razprodaja pletenin razprodaja pletenin razprodaja pletenin razprodaja pletenin razprodaja pletenin

ALMIRA

Almira je pripravila za vas razprodajo letnih pletenin po zelo znižanih cenah — Ne zamudite priložnosti in obiščite tovarniško trgovino Almire v Radovljici na Linhartovem trgu

razprodaja pletenin razprodaja pletenin razprodaja pletenin razprodaja pletenin razprodaja pletenin

JESENICE

● V Železarni Jesenice so dali v javno razpravo osnutek zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v SRS in osnutek statuta skupnosti. Člani kolektiva bodo o osnutku razpravljali na sestankih delovnih enot.

● Poprečni osebni dohodek v letošnjem prvem polletju je znašal v jeseniški občini 1820 dinarjev, kar je za 20 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Poprečni osebni dohodek zaposlenih v gospodarstvu je znašal 1784 dinarjev, v negospodarskih panogah pa 2140 dinarjev.

● V četrtek, 7. septembra, je bilo v dvorani občinske skupščine posvetovanje o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju za člane predsedstva občinskega odbora ZZB NOV Jesenice in predstavnike krajevnih organizacij ZB. Določila je razlagal Tine Žen. Vse predloge in pripombe ter pripombe, ki jih bodo zbrali na terenu, bodo do 20. septembra posredovali republiškim organom. **D. S.**

KRANJ

● Včeraj so se v Radovljici začeli seminarji za predsednike in tajnike sindikalnih organizacij iz kranjske občine. Seminarje organizira občinski sindikalni svet Kranj, trajali pa bodo tri dni.

● Danes popoldne bo seja sekretariata občinske konference zveze mladine. Obravnavali bodo osnutek delovnega poročila od 1970. leta naprej, programske usmeritve do 1974. leta in osnutek delovnih programov komisij za letos in prihodnje leto.

● Pri občinskem odboru zveze združenj borcev je bila v ponedeljek seja pripravljalnega odbora za spominsko svečanost ob 30-letnici borbe II. bataljona kokrškega odreda v Udin borštu. **A. Z.**

RADOVLJICA

● Jutri popoldne bo seja občinskega odbora sindikata delavcev storitvenih dejavnosti. Razpravljali bodo o akciji za stabilizacijo, o pripravah na osmi kongres zveze sindikatov Slovenije in o organizaciji posvetov z delavci v zasebni obrti.

● V Radovljici bo v petek ob 11. uri v dvorani občinske skupščine javna razprava o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Na razpravo je občinski sindikalni svet povabil sekretarje podjetij, predsednike delavskih svetov in predsednike sindikalnih organizacij iz večjih delovnih organizacij v občini. **A. Z.**

● V soboto, 9. septembra, je bila v Radovljici pri grobnici v parku spominska svečanost, s katero so počastili spomin na 30-letnico smrti narodnega heroja Jožeta Gregorčiča-Gorenjca. Po kratkem kulturnem programu so se skoraj vsi udeleženci napotili na Lipniško planino na Jelovici. **B. B.**

3000 udeležencev proslave v Završnici

V nedeljo, 10. septembra, je bila v dolini Završnice pri Zirovnici proslava ob 50-letnici smrti sekretarja Skoja Dragoljuba Milovanovića, ob IV. dnevu planincev in ob 30-letnici gorenjskega odreda.

Na proslavi je sodelovalo nad 3000 planincev, mladincev borcev in drugih iz vseh krajev Slovenije ter delegacija iz Doma družbenih organizacij iz Beograda, ki se imenuje po Dragoljubu Milovanoviću, svojoj ponesrečenega sekretarja Skoja ter predstavniki mladine iz Beograda.

Dragoljubu Milovanoviću so odkrili pri lovski koči, kjer se je ponesrečil, spominsko ploščo. Ob priveditvenem prostoru so članj gorske reševalne službe prikazali način reševanja iz sten.

Na osrednji proslavi v Završnici je najprej spregovoril predsednik jeseniške občinske skupščine in predsednik sveta gorenjskih občin Franc

Zvan, dr. Miha Potočnik je govoril o pomenu našega planinstva, sekretar zvezne konference ZMJ Stane Boštjančič pa je orisal revolucionarno pot, ki jo je v preteklosti prehodila naša mladina. Proslave pa so se udeležili tudi: dr. Boris Zihel, predsednik planinske zveze Jugoslavije, Zivko Pregelj, predsednik republiške konference ZM ter Zdravko Krvina, član predsedstva SRS.

V kulturnem programu je nastopil mladinski pevski zbor Blaž Arnič z Jesenic, godba na pihala z Jesenic, dramska igralca: Aleksander Valič — nekdanji borec Cankarjevega bataljona — ter dramski igralec Jože Logar.

Po proslavi so razglasili rezultate orientacijskega pohoda, ki se ga je udeležilo več kot 300 mladih planincev. Letli so v Završnico prispeli z Javornika, Ljubelja in iz Drage. **B. Blenkuš**

V Rovtu so v nedeljo odkrili spomenik škofjeloškemu odredu. — Foto: J. Govekar

Simbol tradicije

Pobočja in gozdovi okrog Rovta nad Selško dolino so dobili še eno obeležje v spomin na borbo partizanov z okupatorjem. V nedeljo so ob cesti nad vasjo odkrili spomenik škofjeloškemu odredu.

Politkomisar nekdanjega škofjeloškega odreda Tone Volčič iz Kranja je na slovesnosti, na kateri so se skupaj z nekdanjimi partizani zbrali pripadniki današnjih teritorialnih enot ter številni drugi prebivalci, govoril o dogodkih med narodnoosvobodilno vojno v tistih krajih. Med drugim je poudaril, da je osvobodilni boj tam plamtel od začetka do konca vojne in da Nemci v hribih tam okoli nikdar niso bili gospodarji. Partizanska puška se je oglasila že kmalu po začetku vstaje, prvi večji spopad pa je bil decembra leta 1941. Tedaj so borci Cankarjevega bataljona uničili nemško policijsko kolono, kar je močno odjeknilo v našem osvobodilnem gibanju. Potem je odkril spominsko ploščo na

skali iz hotaveljskega maršorja.

Nedeljsko svečanost pa so izkoristili še za to, da so borbene vrline borcev nekdanjega škofjeloškega odreda simbolično povezali s pripadniki sedanje teritorialne enote z enakim imenom. V ta namen so ob odkritem spomeniku razvilj bojno zastavo novega škofjeloškega odreda. Predsednik škofjeloške občinske

skupščine Tone Polajnar je prapor, na katerega je pripeljal trak, izročil zastavonoši odreda.

Proslavo so s kulturnim programom izpopolnili recitatorji, pevci in godbeniki. Slavje pa se je nadaljevalo v vasi, kjer so po vzoru nekdanjih partizanskih mitingov pripravili tovariško srečanje ob različnih in kozarcu vinu ter plesu. —sl

Seminar sindikata

V četrtek, 14. septembra, bo na Jesenicah seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta, na kateri bodo poleg ostalih vprašanj spregovorili tudi o vsebini dela dvodnevnega seminarja, ki ga pripravljajo za predsednike in sekretarje osnovnih organizacij sindikata. Seminar naj bi

bil 23. in 24. septembra, razpravljali pa naj bi o pripravah na volitve ter na 8. kongres zveze sindikatov, o TOZD in o drugih aktualnih vprašanjih. Udeležence seminarja naj bi povabili v dom železarjev v Crikvenico, kar naj bi bila ob enem tudi na grad za njihovo aktivno delo. **D. S.**

76 ljubljanska banka

S proslave v Završnici ob 50. obletnici smrti sekretarja Skoja Dragoljuba Milovanovića. — Foto: B. B

Izvolili odbor varčevalcev

Po vseh poslovnih enotah kranjske podružnice Ljubljanske banke so sredi prejšnjega tedna na zborih varčevalcev izvolili 11-članski odbor varčevalcev, ki bo v pri-

hodnje dajal podružnici predloge o novih oblikah poslovanja, o modernizaciji, poenostavitvi in izboljšavah poslovanja s hranilnimi vlogami, deviznimi računi, žiro računi

in tekočimi računi. Novi odbor bo razpravjal o namenskem varčevanju in kreditiranju, o novih oblikah stimuliranja in nagrajevanja varčevalcev, o učinkovitosti in izboljšavah propagande banke in o drugih oblikah poslovanja banke z občani.

Za izvolitev takšnih odborov so se pri Ljubljanski banki odločili zaradi vse večjih sredstev, ki jih danes prebivalci zaupajo banki, in zaradi boljših stikov banke z varčevalci. Letos je na primer število varčevalcev, lastnikov deviznih računov in žiro računov pri kranjski podružnici Ljubljanske banke naraslo za okrog 6000 v primerjavi s koncem lanskega leta. Vsi pa so zaupali banki prek 362 milijonov novih dinarjev.

A. Z.

Voda ne bo več poplavljala

Ob vsakem večjem nalivu je Zgornjemu Brniku grozilo, da bo narasli potok Reka prestopil bregove ter poplavljal hiše in gospodarska poslopja. Samo letos je Reka šestkrat prestopila bregove. Vedno je poplavljal tudi cesto Cerklje-Brnik. Na njej je bilo včasih po pol metra vode.

Krajevna skupnost Brniki si že nekaj let prizadeva pre-

prečiti poplave. Do uresničitve teh želja bo prišlo letos. Na posebnem sestanku so se dogovorili, da bo Splošna vodna skupnost Gorenjske letos uredila strugo Reke. Dela bodo stala prek 4 milijone starih dinarjev in bodo končana do začetka oktobra, ko praznujejo na Brniku krajevnj praznik.

-an

V Britofu asfaltirajo krajevne ceste

Krajevna skupnost Britof obsega vasi Britof in Orehovlje in šteje okrog 1000 prebivalcev. Število prebivalcev pa vztrajno raste, saj grade v Britofu in okolici veliko novih stanovanjskih hiš. Tako kot za druge krajevne skupnosti predstavlja urejevanje krajevnih cest tudi za skupnost v Britofu precejšen problem. Vaščani bi radi asfaltirali krajevne ceste, pa je za zadovoljitev teh potreb premajhen. Zato se je svet krajevne skupnosti Britof odločil, da bo s samopriskom občanov asfaltiral glavne krajevne ceste. Iz-

brali so poseben odbor za asfaltiranje, ki je odločil, katere ceste je treba asfaltirati in kolikšen bo prispevek občanov. Odbor je odločil, da mora vsak lastnik hiše plačati 800 dinarjev, vsak zaposleni 400 dinarjev, kdor pa ima motorno vozilo, pa še 600 dinarjev. Take vsote so veljale za občane, ki stanujejo ob cestah, ki so jih nameravali asfaltirati. Ostali so morali plačati polovico manj. Prav tako so morali vaščani sami pripraviti spodnjo plast cest. Le dela, ki so jih morali opraviti s stroji, je plačala krajevna skupnost.

Ker je bilo podjetje Slove-

nijaceste najugodnejši ponudnik, so se v Britofu odločili, da bodo zaupali asfaltiranje temu podjetju. Le-to se je pogodbeno obvezalo, da bo za 20 starih milijonov asfaltiralo 2050 metrov cest. Asfaltna prevleka bo široka od 2,5 do treh metrov. Doselej so v Britofu asfaltirali že dobro tretjino cest, dela pa bodo končana do konca tedna.

Kot nam je povedal tajnik odbora za asfaltiranje Ivan Bajc, so vaščani radi podprli akcijo krajevne skupnosti, posebno potem, ko so videli, da se je gradbeni odbor resno lotil dela.

J. Košnjek

Prva seja po počitnicah

Prva seja obeh zborov radovljiške občinske skupščine po poletnih počitnicah bo 20. septembra. Na tej seji bodo odborniki obravnavali rezultate poletnega gospodarjenja v občini, poročilo prislusnega upravitelja podjetja

Transport Radovljica in problematiko ostarelih občanov v občini. Razen tega bo na dnevnem redu predlog odloka o prepovedi prometa in parcelacije zemljišč in predlog odloka o davku na promet od nepremičnin. A. Z.

Graški jesenski velesejem

Od 30. septembra do 8. oktobra bo v Gradcu jesenski velesejem. Odprl ga bo avstrijski zvezni predsednik. Na letošnjem jesenskem graškem velesejmu bo razstavljalo 2125 podjetij iz 37 evropskih in prekomorskih držav. Številno razstavljalcev bo tako večje za 6,5 odstotkov v primerjavi s prejšnjimi sejmi. Najbolj pa se bo letos povečalo število razstavljalcev iz Zvezne republike Nemčije (za 15 odstotkov).

V okviru sejma bodo letos nekatere zanimive razstave. Tako bo znana firma Bosch priredila zanimivo razstavo z naslovom Merline in preizkusne nprave za motorna vozila. Nadalje bo strokovna raz-

stava o turizmu in razstava z naslovom Idealna hotelska kuhinja. Se posebno zanimiva bo razstava z lovsko opremo, lovskim orožjem in opremo za lovske sobe. Razstava gradbenih strojev, gradbenega orodja, materiala in predmetov raznih obrti, ki so povezane z gradbeništvom, pa bo letos še večja kot lani. Prav tako bo zanimiva razstava kmetijskih strojev, orodja in pridelkov.

Drugi največji razstavljalec na sejmu bo letos Jugoslavija, ki jo bodo zastopala podjetja iz štirih republik — Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine in Srbije. 3. oktobra bo na sejmu jugoslovanski dan. A. Z.

Novo loško pokopališče bo pri Lipici

Mestno pokopališče v Škofji Loki in pokopališči pri cerkvah Stari Lokj in v Retečah so že popolnoma zasedena, zato se je bilo nujno treba odločiti za gradnjo novega. Krajevna skupnost Škofja Loka in svet za urbanizem pri občinski skupščini sta pregledala več prostorov v okolici mesta in sta po raziskavah terena in posvetih s sanitarno inspekcijo predlagala, naj bi se novo loško pokopališče zgradilo med Trato in Lipico. Teren je lepo vključen v kraj in tudi primerno oddaljen od naselij. Načrt pokopališča je bil tudi javno razgrnjen v stavbi občinske skupščine, vendar občani niso imeli pripomb. Skupščina občine pa je predlagala, da bi predlog dali še enkrat v javno razpravo. V četrtek je bil prvi zbor občanov v Škofji Loki v kino dvorani Sora.

Občanji so se z lokacijo novega pokopališča v glavnem strinjali. Izrazili so le nekaj pomislekov zaradi bližine Sore in talne vode ter oddaljenosti pokopališča od mesta. Prav zaradi tega so menili, da bo treba pokopališče, preden bodo začeli pokopavati, popolnoma urediti. Tako naj bi zgradili več mrljiških vežic, kapelo, avtobusno postajo ob ljubljanski cesti in parkirne prostore ter po možnosti tudi cvetličarno.

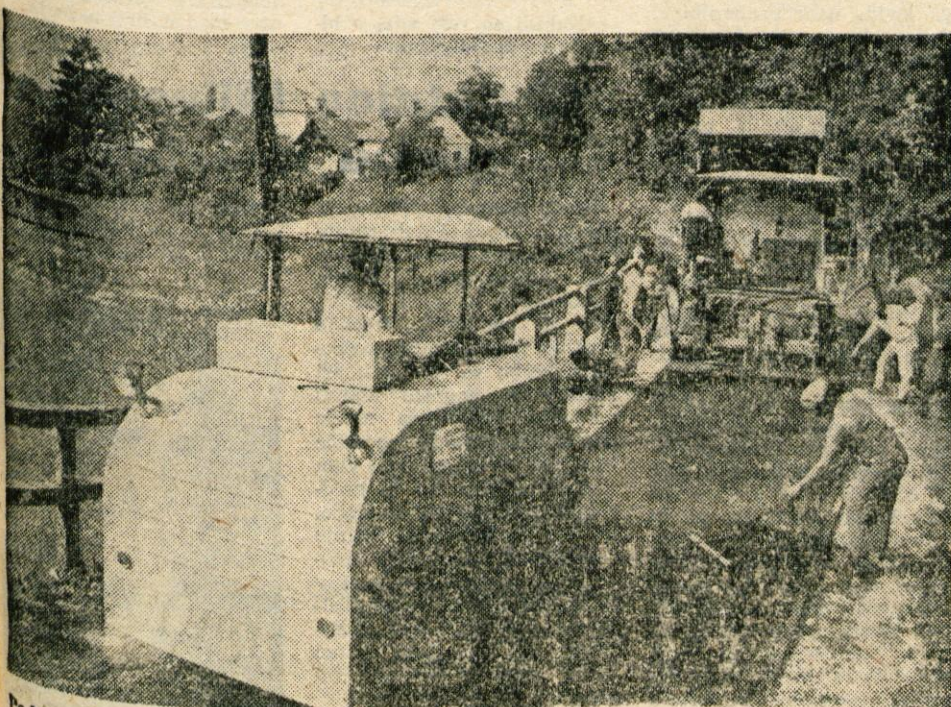
Prav ob tem pa se je pojavilo vprašanje zbiranja sredstev. Predlagali so, da bi za ureditev pokopališča uvedli samopriskev vseh zaposlenih občanov v Škofji Loki. Drugo leto namreč poteče plačevanje prispevka za šole. Nekateri so tudi predlagali, da bi zemljo na pokopališču prodajali nekoliko dražje in s tem pridobili denar za vzdrževanje.

Obnova cest na Potokih

Od Soteske do začetka nove ceste skozi Moste urejujejo in razširjajo gorenjsko cesto že od začetka avgusta. Cesta bo širša in z manj ovinkami.

Tako bodo ta kilometer ce-

ste uredili še letos. Z obnovo dela ceste proti Koroški Belji pa bodo nadaljevali prihodnje leto, ko bodo sedanjo cesto ob Koroški Belji prestavili. D. S.

Podjetje Slovenija ceste bo za 20 starih milijonov asfaltiralo 2050 m cest — Foto F. Perdan

Kadrovske, finančne in prostorske težave jeseniške bolnice

Pogovor z direktorjem jeseniške bolnice, diplomiranim pravnikom Slavkom Osredkarjem

Nov zakon o zdravstvenih zavodih dovoljuje, da je direktor zdravstvenega zavoda lahko tudi nekdo, ki sicer ne dela neposredno v zdravstvu, vendar mora imeti v ustanovi neko pomoč.

Direktor jeseniške bolnice, diplomirani pravnik Slavko Osredkar, je eden izmed štiri-

rih direktorjev slovenskih zdravstvenih zavodov, ki niso ne zdravniki in ne kirurzi. Pa vendar je bil nekako vse življenje aktiven zdravstveni delavec: dokončal je srednjo šolo za zdravstvene delavce, deloval v socialnem zavarovanju, je poslanec socialno-zdravstvenega zbora. Vedno

je bil seznanjen s širšo zdravstveno problematiko, s konkretnimi problemi pa se srečuje zadnjih nekaj mesecev na delovnem mestu direktorja jeseniške bolnice.

»Problemi jeseniške bolnice so tako kadrovski, finančni kot tudi prostorski. Jeseniško bolnico so zgradili pred 25. leti za tedanje razmere in potrebe. Danes, ko deluje za jeseniško in radovljiško občino, pa postaja pretesna. Nujno bi jo bilo treba povečati. Razen tega pa je z novim zakonom prešla specifična dejavnost v okvir splošne bolnice, zato so prostori za ambulate nujno potrebni.

Investicijski program imamo že izdelan, v delu je tudi idejni načrt in upamo, da bomo s pomočjo obeh občin in s pomočjo socialnega zavarovanja vendarle uspeli dobiti sredstva. Izpopolniti bo seveda potrebno tudi notranjo opremo, medicinski instrumentarij itd. Pri tem je pokazala dosti razumevanja jeseniška železarna, ki nam je dala materialno pomoč za opremo.

Kadrovski problemi niso več tako pereči kot nekdanj, vendar so še vedno težave. Pred leti je bilo zaposlovanje žensk na Jesenicah hud problem, danes pa industrija odpira nova delovna mesta. Zaradi težkega dela (nočnega, dežurstva) v bolnici nam uha-ja predvsem nižji medicinski kader. Razumljivo: matere in žene se raje odločajo za osemurno delo v industriji kot za nočno delo v bolnici. Razen tega so pri nas osebni dohodki dokaj nizki.

Tudi srednjega medicinskega kadra nam primanjkuje. Čeprav je prav na Jesenicah Šola za zdravstvene delavce, ki usposablja srednji medicinski kader, smo letos dobili le štiri medicinske sestre. Šola ima hude težave zaradi pomanjkanja prostorov pa tudi absolutni odhajajo v vse gorenjske zdravstvene zavode, precej jih nadaljuje šolanje. V bolnici smo organizirali devetmesečni tečaj strokovnega usposabljanja za 22 bolničark, razen tega je poseben tečaj obiskovalo tudi 18 strežnic.

Zaposleni nam uhajajo tudi zaradi nerešenega stanovanjskega problema in zaradi nizkih osebnih dohodkov. Kar 35 odstotkov več sredstev bi potrebovali letos, da ne bi končali letošnjega leta z izgubo. Če ne bo prišlo do sprostitev cen, bomo ob koncu leta pred polomom — zmanjšati bomo morali osebne dohodke, kar bo vzrok za druge probleme in težave. Le upamo lahko, da bo obveljal sedanji družbeni dogovor o stroških v zdravstvu. D. Sedej

10-letno utrjevanje prijateljstva

Pogovor s provincijskim sekretarjem federacije KPI Savona Umberto Scardaonijem

Na povabilo medobčinskega sveta zveze komunistov za Gorenjsko se je prejšnji teden mudila na Gorenjskem štirčlanska delegacija komunistične partije Italije provincijske federacije za Savono. Med obiskom smo zaprosili za pogovor sekretarja za Savono Umberta Scardaonija.

»Kaj lahko poveste o dose- danjem sodelovanju med federacijo Savono in medobčinskim svetom ZKS za Gorenjsko?«

»Deset let je že preteklo od vzpostavitve stikov med našo provincijsko federacijo KPI in člani ZKJ Gorenjske. Z zadovoljstvom lahko potrdimo, da medsebojno sodelovanje ta čas ni doseglo le vrh prisrčnega in bratskega razumevanja, marveč nam je omogočilo spoznavati neneh- nen razvoj jugoslovanskih izkušenj na vseh področjih družbenega življenja, gospodarstva in politike. Za nas je to zelo pomembno, saj se, čeprav v različnih pogojih, na svoji poti premikamo k socializmu. Prav zato pozitivno ocenjujemo sodelovanje s komunisti Gorenjske, ki so nas seznanili tudi z razvojem vaše samouprave.«

»Med sedanjim bivanjem je delegacija precej časa namenila za pogovore o urbanizmu. Zakaj?«

»Zeleli smo se seznaniti z vašimi dosedanjimi rešitvami in izkušnjami na urbanističnem področju. Upravljanje in uporaba zemljišča so namreč ogledalo značaja družbe in njene organizacije. Spoznati smo hoteli, kakšna je vaša politika vključevanja človeka v naravo in družbo. Vaše izkušnje so za nas pomembne, ker so problemi urbanizma, zaščite narave, graditve hiš in stanovanj v Italiji prav zdaj zelo aktualni.«

»Kakšni so vaši vtisi o bivanju na Gorenjskem?«

»Ugotovili smo, da ste dosegli napredek v življenjskih pogojih, v infra strukturi, v gospodarstvu, proizvodnji in v proizvodnji. Razen tega smo opazili izredno zavzetost za gospodarski napredek pri čemer pa je vedno prisotna skrb za čuvanje naravnih bogastev, naravnega okolja, kulture in humane zgodovine, ki je pri vas tako bogata. Pa izgradnji novih šol, hotelov, stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov pa smo videli, da ste znali poiskati, uskladiti in vključiti gospodarnost, estetiko in lepoto; pa tudi drzne nove smeri, ki pomenijo odgovornost in visoko tehnično sposobnost, obenem pa dolgoročno razumnost odlo- govornih občinskih organov.«

»In kaj lahko rečete o nadaljnjem sodelovanju med provincijsko federacijo in medobčinskim svetom ZKS?«

»Na vseh pogovorih je bila prisotna misel o razširjanju in poglobljanju prijateljskih vezi in izmenjavanju izkušenj s komunisti. V prihodnje bomo tudi obveščali o aktualnih vprašanjih obeh držav ter KPI in ZKJ. Za prihodnje leto smo povabili gorenjske komuniste, da vrnejo obisk. Razen tega pa bomo iskali tudi druge oblike, ki bodo utrjevale vezi med komunisti in delavci Savone in Gorenjske.«

Prepričani smo, da je do sedanje sicer skromno desetletno sodelovanje tudi priložnost moglo k utrjevanju prijateljstva med našimi narodi. A. Zalar

Zbranih šele petina planiranih sredstev

Akcijo za pomoč Pomurju ne teče tako hitro kot je bilo predvideno. Do 8. septembra je bilo vplačanih na žiro račun solidarnostnega sklada 4.232.000 dinarjev, kar je približno petina planiranih sredstev, ki naj bi jih v Sloveniji zbrali s prispevkom 2 odstotkov od enomesečnega zasluga. Če pa upoštevamo, da se je precej delovnih kolektivov odločilo prispevati pomoč iz sklada skupne porabe, je do- sežek še nekoliko nižji.

Na Gorenjskem smo zvedeli, da o pomoči precej delavskih svetov sklepa šele v teh dneh in bodo denar prispevali ta mesec ob izplačilu osebnih dohodkov za avgust.

V jeseniški občini je po 2 odstotka od enomesečnega zasluga poslalo solidarno- stnemu skladu za pomoč prizadeti severovzhodni Sloveniji že 23 delovnih organizacij. Skupno so zbrali prek 45 milijonov dinarjev, od tega kar 21 milijonov dinarjev delavci Železarne. V teh dneh pa je pomoč prispevala osnovna šola iz Zirovnice, in sicer zaposleni po 2 odstotka od enomesečnega zasluga, 1000 dinarjev so dali iz sklada skupne porabe, 600 dinarjev pa so zbrali člani podmladka RK. 2 odstotka od osebnih dohodkov so prispevali tudi v zdravilišču Triglav v Mojstrani.

V Radovljici so pretekli teden sklepali o pomoči Pomurju v Kemlični tovarni Podnart. Odločili so se pri-

spevati za poplavljenca 2,5 odstotka od osebnih dohodkov. V LIP Bled so se odločili dati 30.000 dinarjev pomoči, po 2 odstotka od enomesečnega zasluga pa so dali tudi vzgojno varstveni zavodi Radovljica, Postaja milice Radovljica, tekstilna tovarna Sukno Zapuže in osnovna šola Lipca. Veriga Lesce pa se je odločila za prispevek v višini 2,5 odstotka od osebnih dohodkov.

V Škofji Loki pa so po 2 odstotka od dohodkov zaposlenih prispevali v zadnjem tednu: Etiketa Žiri, Odeja Škofja Loka, Mizarsko podjetje Žiri, Bistra Škofja Loka, Kroj Škofja Loka, Niko Železniki, Zdravstveni dom Škofja Loka, Ljubljanska banka, Občinsko sodišče in osnovna šola v Gorenji vasi. Gradis — enota Škofja Loka pa se je odločila prispevati za Pomurje 2,5 odstotka od zasluga.

V tržiški občini so se že odločile prispevati pomoč za prizadete kraje v severovzhodni Sloveniji že skoraj vse delovne organizacije, ki imajo sedež v Trzinu. Po dva odstotka od osebnih dohodkov ali iz sklada skupne porabe so ta teden prispevali v podjetjih Rog, Peko, Tiko, Zito-pekarinja in Postaja milice Trzin. Občinski sindikalni svet pa je prispeval 2 odstotka od zaslužkov zaposlenih in 1000 dinarjev.

L. B.

Podljubeljski borci razvili prapor

V nedeljo popoldne je bila v domu družbenih organizacij v Podljubelju slovesnost, na kateri je krajevna organizacija zveze borcev razvila svoj prapor. Pokrovitelj slavja je bila Bombažna predilnica in tkalnica iz Trziča. Podljubeljske proslave so se razen predstavnikov tržiške občine in družbenopolitičnih organizacij udeležili še podpredsednik republiškega izvršnega sveta inž. Tone Tribušon ter član sveta federacije Miha Marin-

ko. V Podljubelju so prišli tudi številni interniranci, ki so bili dopoldne na osrednji interniranski proslavi na Ljubelju. Po razvitju prapora je bil kulturni program, ki so ga pripravili člani domačega Kuda, nato pa družabno srečanje, na katerem je igral ansambel JLA iz Kranja. Domačini pravijo, da doslej še na nobeni proslavi v Podljubelju ni bilo toliko ljudi kot v nedeljo.

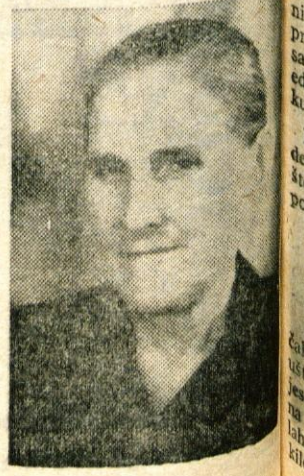
-jk

70-letnica Mlinarjeve mame iz Trboj

Ivana Bohinc, Mlinarjeva mama iz Trboj te dni praznuje 70. rojstni dan. Rojena je bila v kmečkij hiši v Trbojah. S pokojnim Jernejem Bohincem je preživljala številno družino. Med narodnoosvobodilno borbo so se v hiši pri Mlinarjevih pogosto zbirali partizani. Mlinarjeva mama jim je vedno nudila zatočišče in pomoč. Mož pa je bil član vauškega odbora OF in predsednik gospodarske komisije, ki je preskrbovala bližnje partizanske enote. Tudi sinovi so se aktivno vključili v NOB. Ko pa so belgardisti avgusta 1944 ubili Jerneja Bohinca, je Mlinarjeva mama ostala sama z mladoletnimi otroki.

Danes živi pri hčerki Marici v Novem Hrastju pri

Kranju. Še vedno je zdrava in zadovoljna. Ob 70. letnici ji čestitam. J. Role

Marjan Frelih, najboljši gorenjski traktorist

Dobra obdelava zemlje odvisna od oranja

Najboljši gorenjski traktorist Marjan Frelih se je rodil v Farjem potoku nad Železniki. Po vojni so se njegovi

od tam odselili in tako stanuje Marjan danes v Prašah. Po končani osnovni šoli se je zaposlil na posestvu v Zabnici. Ker je bil fant sposoben, ga je poslalo podjetje na Kmetijsko strojno šolo v Maribor. Postal je kmetijski strojnik. Vrnil se je na posestvo v Zabnici, katerega upravlja Kmetijsko živilski kombinat iz Kranja.

Traktoristom - tekmovalcem se je priključil leta 1957. Fant je zasedel 5. mesto. Od tedaj naprej je Marjan Frelih stalno med najboljšimi traktoristi v republiki. Letos je zmagal na gorenjskem tekmovanju in odšel na republiško tekmovanje v Ptuj. Zasedel je odlično 3. mesto in se uvrstil v republiško reprezentanco, ki bo zastopala Slovenijo na zveznem tekmovanju. Naša ekipa je zmagala že trikrat zapored. Upajmo, da ji tudi letos ne bo ušla najvišja lovorika.

»Oranje je natančno delo,« pravi 31-letni Marjan Frelih.

»Tudi spretnosti ne sme manjkati dobremu traktoristu. Njiva mora biti lepo zorana, brazde lepo položene, kepe razsute in plevel pokrit. Od oranja je odvisna nadaljnja obdelava zemlje. Zato mora traktorist posvečati posebno pozornost globini oranja ter hitrosti traktorja. Fergusonovi traktorji so za to najprimernejši, ker imajo najboljšo hidravliko. Škoda, da doma nimamo kvalitetnih plugov. Uvoženi, na primer ameriški, pa stanejo 1,200.000 starih dinarjev.«

Ima Gorenjska dovolj dobrih mladih traktoristov?

»Traktoristov je na Gorenjskem precej, vendar je slabost, ker se mladi kmečki fantje v oranju ne izpopolnjujejo. Zato bi bilo potrebno več tekmovanj, saj se na tekmovanju lahko traktorist veliko nauči. Takih tekmovanj pa ni, saj je bilo recimo letos prvič po dolgem času spet področno tekmovanje traktoristov za Gorenjsko.«

J. Košnjek

Kljub napredku še vedno zaostajamo

Stabilizacijski sklad za živinorejo so v Sloveniji ustanovile gospodarske organizacije, podpisnice sporazuma o oblikovanju cen goveda, mesa, mleka in mlečnih izdelkov. Sklad je enoten in posluje že drugo leto. Sklad organizira pogodbeno pridelavo telet in proizvodnjo mleka, s premijami in regresi ter strokovnimi nasveti pa spodbuja rejce k pridelavi goveda in vzreji plemenskih telet.

Pomembnosti živinoreje za Slovenijo ni treba poudarjati. Naravni pogoji za pridelavo živinske krme so ugodni. Travnatega sveta je toliko, da bi preveč izgubili, če ne bi pridelka iz teh zemljišč pokrmili živini. V narodnem dohodku slovenskega kmetijstva predstavlja živinoreja dve tretjini, izvoz živine in mesa pa predstavlja 70 odstotkov vsjga slovenskega kmetijskega izvoza. Zato je odveč ponovno poudarjati, da je treba dati živinoreji in proizvodnji mleka prednost. Pri teh prizadevanjih ima stabilizacijski sklad pomembno vlogo.

Govejo čreda bomo morali povečati ter izboljšati rejske sposobnosti. Pri nas na tem področju še vedno zaostajamo. O tem pričajo podatki, koliko živine redimo pri nas na 100 hektarjev in koliko drugod po svetu. Po podatkih, ki jih je zbral stabilizacijski sklad, redimo v Sloveniji na 100 hektarjih kmetijskih površnih približno 50 goved, v Jugoslaviji 40, v zahodni Evropi poprečno 69, v kmetijsko in živinorejsko razvitejših državah, kot so Nizozemska, Belgija pa številni govedi presega 100! Tudi pri poprečni mlečnosti krav precej zaostajamo, če-

prav imamo primere, da da je letno krava tudi po 5000 litrov mleka ali več.

Sklad skuša te razmere izboljšati. Denar, ki ga zbere, namenja vsako leto za vzrejo plemenskih telet. Rejem zagotavlja premije s pogojem, da teleta teh živali namenja za plemensko rejo ali pitanje, mleko pa prodajajo. Začetni uspehi so spodbudni. Tako so slovenski rejci lani spitali blizu 70.000 telet več kot leta 1968. To leto je šlo namreč od 200.000 telet skoraj 140.000 v zakol pri teži do 100 kilogramov. Lani pa je šlo v zakol le 69.764 telet enake teže. Ostala teleta so rejci spitali na težo od 350 do 450 kilogramov. Pri vsaki živali smo torej priredili vsaj 200 kilogramov mesa. Zaradi potrebe po mesu bo treba živali pitati še na večjo težo, najmanj do 400 kilogramov.

Naloga sklada je odgovorna, saj mora usklajevati koristi rejcev in jim za živino plačati tako ceno, da bodo povrnjeni stroški reje, po drugi strani pa mora cena spodbujati tudi mesno pridelovalno industrijo.

J. Košnjek

Preusmeritvena skupnost v Gorenji vasi

Vse več je primerov, ko se po nekaj kmetov v vasi odloči za medsebojno sodelovanje. Tako je bila po vzoru raznih strojnih skupnosti, sadjarskih in drugih krožkov tudi v Gorenji vasi v Poljanski dolini že lani ustanovljena taka skupnost — kmetje so jo imenovali preusmeritvena skupnost. Vanjo so se vključili štiri kmetje: Janez Ferlan, Matevž Inglič, Janez Bogataj in Martin Brenc.

»Vsi kmetje, ki so se vključili v skupnost, so se že pred leti mehanizirali z osnovnimi kmetijskimi stroji,« mi je pripovedoval član skupnosti Martin Brenc. »Načrt, ki smo ga zastavili za letošnje, pa smo v celoti uresničili. Kupili smo sejalnico za koruzo, škropilnico, strojno linijo za predsetveno obdelavo zemlje, uredili smo približno tri kilometre gozdnih in poljskih poti, trije pa prav zdaj gradimo silose s skupno prostornostjo 300 kubičnih metrov. Že pred košnjo smo trije kupili eden pa prav zdaj namerava kupiti traktor.«

Dobri rezultati skupnega dela so se že pokazali. Upoštevajoč to dejstvo, so se podobno skupnost odločili

ustanoviti tudi na Dobravi pri Gorenji vasi.

»Pogovarjali smo se, da bi bila na tem področju ena sama skupnost, vendar smo ugotovili, da je zaradi prevelikih razdalj to nemogoče. Zato bodo na Dobravi ustanovili svojo skupnost, v našo pa se bo vključil še eden od kmetov iz vasi. To pa bo pomenilo zaključeno celoto. Vseh pet kmetov, vključenih v skupnost, ima namreč nekaj več kot 60 hektarov obdelovalne zemlje.«

In kakšne so želje za prihodnje?

»To leto je pokazalo, da je taka skupnost potrebna. Kmetijski stroji — prihodnje leto nameravamo kupiti še silokombajn in sod za gnojevko — so le tako lahko v celoti izkoriščeni. Poleg tega

pa smo vzpostavili tudi redno sodelovanje s kmetijskimi pospeševalci, ki so nas pogosto obiskovali in svetovali ob nakupih strojev in gradnji silosov. No, še to lahko povem, da doslej med člani skupnosti še sploh ni prišlo do nobenih preprirov, kar kaže, da je tovrstno sodelovanje v prid vsakemu kmetu.« J. Govekar

Nizozemci na obisku v Poljčah

V torek popoldne je obiskala delovišče (posestvo) Kmetijsko živilskega kombinata iz Kranja v Poljčah skupina študentov in profesorjev agronomске fakultete iz Wageniingna na Nizozemskem, ki je med najbolj poznanimi tovrstnimi izobraževalnimi ustanovami v Evropi. Skupino je sestavljalo 36 študentov ter 3 profesorji. Med njimi je bil tudi direktor fakultete profesor Stegenga, ki je bil pred dvema letoma na obisku pri nas ter želel, da bi začela ta fakulteta sodelovati z našo agronomsko fakulteto in Kmetijskim inštitutom Slovenije. Nizozemci bodo ostali pri nas 14 dni in bodo obiskali tudi ostale kmetijske predele Slovenije ter večje kmetijske delovne organizacije ter zasebne kmete. V Poljčah so prišli zaradi tega, ker je delovišče znano po moderni in napredni živinoreji

in proizvodnji mleka. Nizozemci pa so prav v tem na vrhu evropske lestvice. Nizozemci so pozorno sledili razlagi vodje posestva Jožeta Avsenika in sodelavca Kmetijskega inštituta dr. Joža Ferčaja. Pri ogledu posestva pa so se najdlje zadržali pri unilaktorji, posebni napravi za molžo krav, ki je edna tovrstna naprava v srednji Evropi.

Iz razgovora s študenti smo izvedeli, da je za agronomsko fakulteto v Wageniingnu značilna specializacija, saj so pred kratkim odprli še dva nova oddelka, in sicer oddelek za ljudsko prehrano in oddelek za varstvo okolja, kar se povezuje z obdelovanjem zemlje. Na Nizozemskem je za študij agronomije

veliko zanimanje. Skoraj četrtnina diplomantov odide po končanem študiju v dežele v razvoju, kjer jih izredno cenijo. Nizozemci se prav tako zanimajo za jugoslovansko kmetijstvo, predvsem za izkušnje na področju živinoreje. Mi smo pred leti pri njih kupovali živino in krompir. Sedaj takega sodelovanja ne razvijamo več, ker pridelamo doma dosti kvalitetnega semenskega krompirja in vzredimo dovolj telet. S tem smo se izognili tudi velikim stroškom, ki smo jih imeli pri uvozu teh dobrin. Sodelovanje z Nizozemci razvijamo na drugih področjih, predvsem na znanstvenem in raziskovalnem, kamor sodi tudi torokov obisk na posestvu v Poljčah.

J. Košnjek

Manj ajdovega medu

Letošnja sezona čebelarjem ni naklonjena. Čeprav so prišli, da bodo čebele nabrale precej ajdovega medu, so se jesensko vreme ugodno, čebele lahko naberejo nekaj medu na vresju, na travni detelji in na poznih rožah. Kljub temu lahko računamo, da bo med letos dražji. Doslej je veljal kilogram medu 15 dinarjev.

-an

IV. mednarodni festival športnih in turističnih filmov

SPORED

Sreda, 13. septembra ob 20. uri v kino Center: belgijski film Cross, madžarski Konj in konjeniki, poljski Knockout, jugoslovanski Jezera Jugoslavije, sovjetski Tek, ameriški Velika pustolovščina z balonom, jugoslovanski To je Iskra.

Četrtek, 14. septembra, ob 20. uri: avstralski film Veliki otok, vzhodnonemški Start, češki Hitre sani, malezijski Povabilo v Malezijo, romunski Od 3 do 5 let, japonski Japonska pozimi in jugoslovanski Krmar.

Petek, 15. septembra ob 20. uri: ameriški film Amerika na smučeh, avstrijski Jet-Austria, avstralski Tek, belgijski Gent, jugoslovanski Leteti, francoski Nedelja v Colombu in vzhodnonemški DDR-Magazin 22, 71.

SEJEM FILMOV

Po odločitvi jugoslovanskih podjetij za distribucijo filmov bo v času četrtega festivala, la športnih in turističnih filmov v Kranju tudi sejem filmov. Na sejmu bodo predvajali filme, ki so jih distributerji odkupili za predvajanje v letu 1973/74. Na sejmu so poslale filme tele distribucijske hiše: Vesna film, Kinema, Makedonija film, Morava film, Croatia film in Zeta film.

MEDNARODNA ŽIRIJA FILMSKIH DELAVCEV

Uradna žirija je že pred začetkom festivala pregledala 41 filmov iz 20 držav, ki se potegujejo za najvišja letošnja festivalna priznanja in nagrade. Žirija, v kateri so ugledni filmski delavci, kot sovjetski režiser Georgij Čuhraj, Sandi Čolnik, romunski filmski režiser Mircea Dragan, belgijski predstavnik ministrstva za kulturo Eugen Hambrouck, pisateljica in televizijska sodelavka Jacqueli-

ne Monsigny, Vatroslav Mimica, jugoslovanski režiser in italijanski filmski kritik Piero Zanotto. Člani žirije so za svojega predsednika izvolili Vatroslava Mimico.

Mednarodna uradna žirija bo ob zaključku festivala v nedeljo, 17. septembra, zvečer podelila poleg že tradicionalne nagrade zlati, srebrni in bronasti Triglav, še novo uvedeno nagrado za najboljši izbor filmov — veliko plaketo mesta Kranja. Žirija bo letos podelila tudi denarne nagrade za režijo, scenarij, kamero in izvirno glasbo.

CELOVEČERNI SPORTNI FILMI

Zaradi izjemnih kvalitet bodo v festivalnem programu tudi trije dolgometražni filmi. To so zahodnonemški Olympia — Olympia režiserja Jochena Bauerja, Weekend šampiona, angleški film, režiserja Romana Polanskega in pa ruski film Šport, šport, šport, režiserja Elmerja Klimova.

Tone Tomazin razstavlja

V soboto, 9. septembra, so v dvorani delavskega doma pri Jelenu na Jesenicah odprli samostojno slikarsko razstavo jeseniškega slikarja, člana likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar, Toneta Tomazina. V kratkem kulturnem programu ob otvoritvi je sodeloval moški pevski zbor Jeklar.

Jeseniški slikar Tone Tomazin ni znan le med jeseniškimi ljubitelji slikarske umetnosti, temveč tudi drugod, saj je razstavljal svoja dela tako po domačih krajih kot v tujini. Sodeloval je tudi v treh slikarskih kolonijah: v dveh v Novem mestu in v letošnji Groharjevi koloniji v Škofji Loki.

Tone Tomazin pa ni le najbolj ustvarjalni član jeseniškega Dolika, sodeloval je tudi pri njegovi ustanovitvi leta 1946. Njegova dela so izredno kvalitetna, motivi večinoma iz gorenjskega gorskega sveta.

Njegova druga samostojna razstava v letošnjem letu bo na Jesenicah odprta vsak dan do vključno 20. septembra.

D. S.

Kulturno srečanje med sosednimi narodi

Na Kamenici, planoti, s katere je lep razgled po vsej vzhodni Beneški Sloveniji, je v nedeljo kulturno društvo Ivan Trinko iz Čedadu pripravilo II. kulturno srečanje med sosednimi narodi. Na stopili so pevski zbor Rečanj iz Ljas, folklorna skupina Tine Rožanc iz Ljubljane, bri-

ški oktet, pevski zbor Mirko Filej iz Gorice, pevski zbor Posočje iz Tolmina in mandolinistična skupina ter ženski pevski zbor italijanske skupnosti iz Istre. Po kulturnem programu je za ples in razvedrilo igral ansambel Briški Slavček iz Steverjana.

J. R.

Letos 2397 učencev

1. septembra je začelo obiskovati pouk v vseh osnovnih šolah v radovljiški občini 2397 učencev. Največ je vpisanih v radovljiško šolo (1022), sledi šola na Bledu (736), Bohinjska Bistrica

(563), Lipnica (349), Lesce (317), in-šola v Gorjah (310). V otroške vrte so sprejeli okrog 400 otrok. To pa je zaradi velikih potreb mnogo premalo.

JR

Zbirka pesmi Andreja Kokota

Pri kulturno-umetniškem klubu Tone Čufar, ki deluje pri delavsko-prosvetnem društvu Svoboda Tone Čufar Jesenice, bodo v kratkem obogatili svojo letošnjo založniško dejavnost še z zbirko pesmi slovenskega pesnika iz

Celovca Andreja Kokota. Pesmi je zbral profesor Valentin Cundrič, ki je napisal tudi uvodne misli k zbirki. Likovno opremo za zbirko pa je prispeval akademski slikar Jaka Torkar.

D. S.

Karavanke pred domačim občinstvom

V soboto, 16. septembra, ob 20. uri bo folklorna skupina Karavanke iz Trziča nastopila pred domačim občinstvom, in sicer v dvorani tržiškega kina. Na prireditvi, za katero vlada v Trziču in okolici veliko zanimanje, se bo predstavil tudi ansambel Rudija Marondinija z vokalnim kvintetom bratov Zupan iz Kovorja z najnovejšimi skladbami, ki so ansambel in pevce uvrstili v finale letošnjega ptujškega festivala narodnozabavne glasbe. Razen njih bodo na sobotni prireditvi nastopili tudi recitatorji tržiškega Kuda. Program bo povezoval napovedovalec RTV Ljubljana Borut Mencinger, vstopnice pa bodo žrebali. Srečneži bodo prejeli lepe nagrade, ki so jih prispevala tržiška podjetja. Vstopnice za prireditev prodajajo v trafiki na tržiški avtobusni postaji.

-jk

Prešernovo gledališče Kranj vabi k vpisu abonmaja za sezono 1972/73. Vsak abonent bo videl v sezoni 72/73 dve predstavi SNG Drame iz Ljubljane, dve predstavi Mestnega gledališča ljubljanskega, eno predstavo SNG iz Trsta, eno predstavo SLG iz Celja in dve predstavi Dramske družine Prešernovega gledališča Kranj.

Okvirni repertoarni načrt 1972/73

Gostujoča gledališča:

SNG Drama:

Roland Dubillard: NAIVNE LASTOVKE
Angelo Ruzzante: VDOVA IZ ANKONE
Josip Tavčar: LUNA V MEGLI

MGL:

Dušan Jovanović: ZIVLJENJE PODEZELSKIH PLAYBOYEV PO II. SVET. VOJNI
Andrej Hieng: LAZNA IVANA (Teden slovenske drame)
Georges Feydeau: DAMA IZ MAXIMA

SLG Celje:

Miloš Mikeln: STALINOVI ZDRAVNIKI
Ivan Cankar: ROMANTICNE DUŠE
Witold Gombrowicz: PRINCESA IVONA

SNG Trst:

Bertold Brecht: BOBNI V NOCI

Mladinsko gledališče Ljubljana:

Franček Rudolf: TRNULJICA PREVEČ IN TRIJE PALČKI
Erick Kästner: PIKICA IN TONČEK

Okvirni repertoarni načrt 1972/73 Prešernovega gledališča Kranj, ki bo dajalo tudi izvenabonmajske predstave:

Johann Nestroy: UTOPLJENKA
Eugène Labiche: FLORENTINSKI SLAMNIK
Jože Javoršek: POROČNA NOČ (noviteta)
Ivan Potrč: KREFLOVA TRILOGIJA
Miha Remec: MRTVI KURENT
Mirko Zupančič: SITUACIJE
Bertold Brecht: IZJEMA IN PRAVILO
William Shakespeare: MILO ZA DRAGO
SATIRIČNI KABARET
Tone Svetina: UKANA

Cene abonmajev so znižane za 20% v primeri z normalno vstopnino, dijaki imajo okrog 50% popust.

Predlog srednjeročnega razvoja kulture

Na jutrišnji seji izvršnega odbora kulturne skupnosti Radovljica bodo obravnavali predlog srednjeročnega programa razvoja kulture v občini. Predlog je z vsemi kul-

turnimi ustanovami in organizacijami v občini pripravila posebna komisija. Sprejetju bo predlog potrdila še občinska skupščina.

JR

Dober obisk muzejev

Do konca avgusta letos si je vse tri radovljiške muzeje (brez blejskega gradu, otoka in stalne zbirke planšarstva in sirarstva v Stari Fužini) ogledalo 37.230 obiskovalcev. Med njimi je bilo prek sedem tisoč tujih.

Največji obisk (26.020 obiskovalcev) so zabeležili v lani obnovljenem muzeju v Begunjah. Tudi kovaški muzej je imel večji obisk kot lani ta

čas. Do konca avgusta pa je bilo zanimanje za čebelarstvo muzej v Radovljici, ki je sercer edini te vrste v Jugoslaviji, vendar zaradi neurejenosti ni dovolj znan in privlačen. Zato se bodo letos lotili preurejanja. Najprej bodo uredili sobo slovenskih čebelarjev, nato pa še stalno zbirko panjskih končnic. Muzej bo izdal tudi prospekt.

JR

GORENJC

**Četrto stoletje splošnega
gradbenega podjetja
Gorenjc Radovljica**

Med 18 hotelskimi objekti, ki jih je zgradilo splošno gradbeno podjetje Gorenjc iz Radovljice, je tudi hotel Krim, ki je bil odprt letos.

320-članski kolektiv splošnega gradbenega podjetja Gorenjc iz Radovljice je minulo soboto proslavil 25-letnico. Ob tej priložnosti so pregledali dosedanj razvoj podjetja in 78 članom kolektiva, ki so v podjetju več kot 10 let, podelili plakete in spominske zlatnike.

in tesarjev), pa so danes v podjetju že 4 inženirji, 8 tehnikov, 16 visokokvalificiranih delavcev, 104 kvalificiranih, 77 polkvalificiranih in 47 nekvalificiranih. Leto 1966 pa je pomembno tudi zato, ker so se takrat odločili za uvajanje

Splošno gradbeno podjetje Gorenjc je bilo z odločbo občinskega ljudskega odbora Radovljica ustanovljeno v začetku avgusta 1947. leta. Imenovalo se je podjetje Megrad. Čez tri leta se je podjetju priključilo podjetje Novi dom, čez približno dve leti in pol pa še Obidgrad. V splošno gradbeno podjetje Gorenjc Radovljica pa se je takratno podjetje preimenovalo marca 1953. leta.

in tesarjev), pa so danes v podjetju že 4 inženirji, 8 tehnikov, 16 visokokvalificiranih delavcev, 104 kvalificiranih, 77 polkvalificiranih in 47 nekvalificiranih. Leto 1966 pa je pomembno tudi zato, ker so se takrat odločili za uvajanje

Letos 40 milijonov dinarjev dohodka

Podjetje, v katerem je bilo ob ustanovitvi zaposlenih 12 delavcev, je bilo ustanovljeno, da gradi objekte v Radovljici in njeni bližnji okolici. Počasi se je razvijalo. Leta 1950 je bilo v podjetju zaposlenih 30 delavcev, šest let kasneje 62 in šele 1958. leta je število preseglo številko 100. Od takrat naprej je kolektiv številčno postopoma rasel vse do 1966. leta, ko se ni več bistveno spreminjal. V podjetju so namreč začeli posvečati večjo skrb sestavi zaposlenih kot povečanju. Čeprav jim danes še vedno primanjkuje delavcev ustreznih kvalifikacijskih struktur (predvsem zidarjev

mehanizacije in za modernizacijo proizvodnje oziroma gradnje.

Ze 1954. leta je Gorenjc začel graditi stanovanjske, industrijske, turistične in komunalne objekte tudi zunaj občine. Tako so gradili v Kamniku, Tržiču, na Golniku, v Kranjski gori, Podkorenu, na Jesenicah in v Kopru. Tako je bilo vse do 1968. leta, ko

so se v radovljiški občini močno povečala investicijska vlaganja. Tudi zdaj gradijo predvsem doma. Pravijo, da je takšna usmeritev v dolgoročni perspektivi morda lahko nevarna, vendar so prepričani, da jim v prihodnje dela ne bo zmanjkalo.

Za ilustracijo pogledjmo, kaj je podjetje Gorenjc zgradilo v 25 oziroma v zadnjih letih.

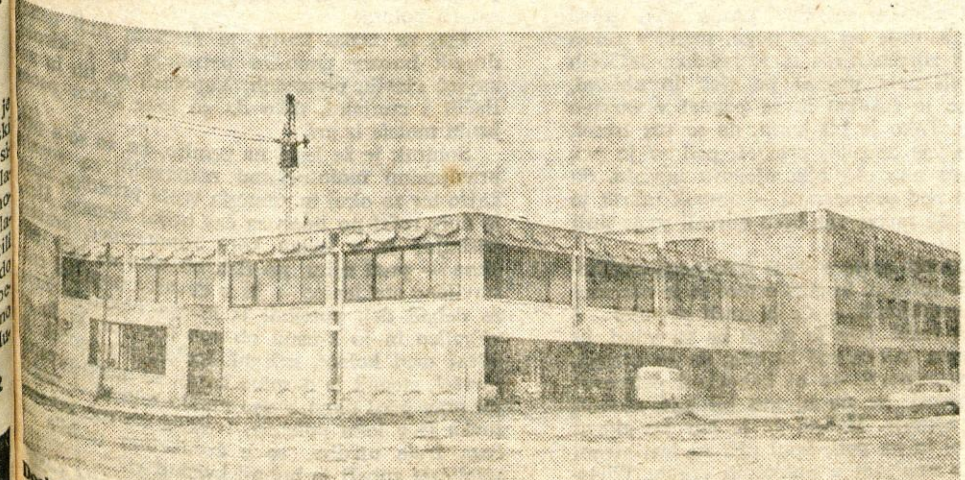
Doslej so zgradili 1267 stanovanj, 18 hotelskih objektov, med katerimi tudi hotel Golf na Bledu, 6 zdravstvenih objektov, 27 industrijskih, med katerimi sta večja Sukno Zapuže in Almira v Radovljici, 4 šole ter 86 različnih komunalnih objektov (vodovodi, kanalizacija, daljnovodi itd.).

Nič manj niso zanimivi podatki, ki kažejo razvoj podjetja po ustvarjalnem dohodku. 1952. leta je znašal dohodek podjetja 350 tisoč novih dinarjev, osem let kasneje nekaj nad pet milijonov, 1967. leta 18 milijonov, 1970. so dosegli 30 milijonov in letos predvidevajo, da bo znašal dohodek 40 milijonov novih dinarjev. Sorazmerno z dohodkom pa je naraščala tudi vrednost osnovnih sredstev. Trenutno imajo za skoraj 8,5 milijona novih dinarjev opreme in mehanizacije. V prihodnje pa nameravajo tovrstna vlaganja še povečati.

Čeprav je danes v gradbeništvu značilna nenehna fluktuacija delovne sile, v podjetju skrbijo tudi za družbeni standard zaposlenih. De-

lavci dobijo prehrano v podjetju. Prihodnje leto pa bodo zgradili nov samski dom s 100 posteljami. Razen tega rešujejo tudi stanovanjske probleme zaposlenih. Ob vsem tem pa si prizadevajo, da delavci dobivajo tudi ustrezne osebne dohodke. Povprečni osebni dohodek v podjetju je znašal letos ob polletju 183 dinarjev, pravijo pa da bo ob triletnem letu še večji.

In ko že govorimo ob jubileju o razvoju in uspehih tega radovljiškega gradbenega podjetja, povejmo še to, da je Gorenjc danes eno tistih podjetij, ki gradi kvalitetno in v dogovorjenih rokih. Direktor Jože Ahačič pravi: »Perspektivno gledano bi bilo morda dobro, da bi se pojavljali tudi zunaj občine, toda potem ne bi mogli izpolnjevati gradbenih oziroma pogodbenih rokov. To pa bi bila prej slabša kot dobra reklama za nadaljnjo perspektivo. Tako gradimo raje doma, kjer imamo po zaslugi občinske skupščine vedno vse zmogljivostj zasedene.«

Doslej je Gorenjc zgradil štiri šole. 1. septembra je bila odprta osnovna šola Antona Tomaža Linharta v Radovljici.

Novost v Kranju. Prvi dan se je verjetno marsikdo ustrašil cene za parkiranje, zato je bil prostor skoraj prazen — Foto: F. Perdan

»Nazaj k pedalom«

Takšno je geslo skupine Škofjeločanov, članov nanovo ustanovljenega kolesarskega kluba (KIRK)

»Zadnje čase smo pričala izrednemu pomanjkanju športnega duha in rekreativne dejavnosti, kakor tudi nezanimanju za človekovo počutje v moderni eri... Zato je poseben iniciativni odbor sklenil v Škofji Loki osnovati kolesarsko društvo, čigar namen je dvigati zdrav duh v zdravem telesu slehernega zainteresiranega občana...« so mladi Ločani pojasnili v va-bilu, ki nam ga je prejšnji teden prinesel pismonoša. Seveda smo se mu rade volje odzvali.

Ustanovnemu občnemu zboru društva oziroma kluba, ki je bil minuli petek zvečer v stekleni dvorani restavracije Krona, je prisostvovalo okrog štirideset mladeničev in mladenk, povečini študentov. Že sama udeležba in pa navdušenje gibanja željnih prišlekov dokazujeta, da zamisel skupinice domačinov nikakor ni brez podlage in da temelji na resničnem pomanjkanju telesnovzgojne aktivnosti v komuni. Navzoči so pretresali že vnaprej pripravljene statut, potrdili njegova določila ter izvolili upravni odbor. Uradni naziv društva je kolesarski in rekreativni klub Škofja Loka (KIRK).

Cilje, h katerim težijo kolesarji, bomo najbolje dojeli, če naredimo kratek sprehod

skozi osnutek temeljnega dokumenta družine. Le-ta pravi, da so osnovne naloge nanovo pečene pravne osebe naslednje: razvijanje splošne rekreativne aktivnosti, obvezni periodični izleti v okolico, spodbujanje k množičnosti in družabnosti ter vzdrževanje športnega duha. Kdor želi postati redni član kluba, mora imeti dvokolo v ustreznem tehničnem stanju, biti mora večš voznje in poznati cestno prometne predpise. Kar brž naj dodamo, da je zlasti dobrodošel lastnik bicikla čim starejši, po možnosti pred-

vojne izdelave. Tega sicer ni v statutu, vendar bo ostal veljavni kot nenapisano pravilo, ki pravi o duhovitosti Ločanov. Saj res; če že človek nima v zbirano častiljivo slike, kipce in avtomobile — zakaj ne bi tudi »pradedov« današnjih koles?

Toda vrnimo se k stvari. Brez sredstev kajpak ne bi šlo. Navzoči so sklenili ustaviti članarino, katere višino naj postavi UO. Ustanovitelji upajo, da bodo kasneje doležni tudi kakšne občinske podpore, poglaviti vir denarja pa vidijo v prostovoljnem delu pri raznih prireditvah. Geslo društva je »Nazaj k pedalom!«. In, da ne pozabimo: glasbeniki so prispevali originalno melodijo, ki bi morala kot klubska himna.

Začetek je torej obetajoč. Prepričani smo, da nadaljevanje ne bo nič slabše.

I. Guzelj

ljubljska banka

Matjaž Žigon

DRUGO ROJSTVO

Zdaj sta oba pograbila za dolgi drog, vodja spredaj in pomočnik za njim, Aleš, ki se mu je ponudila priložnost, da pomaga, pa je poprijel zadaj kot tretji. Dogodki so se odslej pred Aleševimi očmi razvijali s filmsko naglico.

Drog z mino na čelu ponesejo urno skozi vežo, skozi njena odprta zadnja vrata, v nekaj prizidek. Dolg rafal brena zabobni od nekdaj z desne. Mina plosko udari ob zid levo zraven puškarnice.

— Premaknimo! Na desno! V lino! se ko sraka dere debeluh.

Aleš — med vrati prizidka — suva zadnji konec na okenski okvir naslonjene žrdi v levo. Del težkega droga, od okna slem, se upogiba ob navpičnem robu okvira — a plastik onkraj se ne gane, prilepljen je na zid...

Bu-uh! zagrm, zablisne se na desni v prizidku, Aleša zaboli v ušesih, bolešno se skremži. Vidi: tisti fant pred njim, z debelo vežo, se zasuče, ves zmeden, cela polovica obraza kakor obrizgana s kapljami krvi, pod uhljem teče kri v curkih, z dlanmi si briše čelo, lica, brado. Bomba! se zave Aleš. A tisti pred njim: že spet pograbi drog, ga z vso močjo skuša premakniti. Za čuda, nič hudega mu ni, si oddahne Aleš.

Miner pri oknu se ozre nazaj, nekaj zakriči — Aleš v hrumu ne razloči, kaj. Debeluh srdito zamahne z desnico proti tlom.

Alešev pogled se podaljša proti postojanki: plamenček čisto pri koncu vrvice! Vsi trije brž počenejo; Aleš odpre usta na stežaj, hoče zamašiti ušesa, a...

Znova poblisk, zdaleč svetlejši ko prej, slepeč, zabobni, pretrese mu telo, stisne želodec, prsi, žvižga po zraku, ropota po pločevinasti stehi nad glavo. Vstane, zastrmi skozi okno: sivo bel, kopast, neprozoren oblak se dvigne v zrak; dim, prah, smrad silijo h kašlju; brni, brni v ušesih.

— In vendar je počilo precjé manj kakor prejle od bombe... ah, saj sem še od tistega napol gluhi! se šele sedaj zave Aleš. Oblak se počasi, počasi razkaja, v zidu utrdbe zeva za seženj velika, okroglasta odprtina, z odrobljeno opeko ob robu, z razpokami daleč naokrog — in nobenega strela več od tam...

— Juriš! Juriš! Huraaa!!!

Kot sršeni, če jim dregneš v gnezdo, so se sklonjene postavle, s puškami na strel, zaletele izza obeh vogalov kajže proti postojanki. Aleš, že ves razgret, se je brez pomišljanja pognal skozi prizidek, mimo kupa stare šare, čez samokolnico, ki mu je zapirala pot, skozi vrata, ven, za drugimi napadalci, tja proti mračni luknji, ki se je iz nje po malem še kadilo.

Ko je pretekel komaj nekaj korakov proti postojanki — ko da bi se bil utrgal oblak: tresk na tresk, na naskakovalce se je iz gornjih lin usula ploha ročnih granat, dumdumke so pokale pred tabo, za tabo, pod nogami, vsepovsod... Borci pred njim so že bežali nazaj, eden izmed njih se je, šantaje na eno nogo, metal s celim telesom, tik zraven Aleša se je nekdo v leščočih škornjih zviškoma pognal po tleh in obležal, tudi sam se je zasukal in se pognal v varstvo ropotarnice. Tako je bil jezen, da se ves tresel.

— Bomo vas zmrvili, prekleti psi! se je pridušal na ves glas. Ni bila njegova navada, da bi se znašal nad premaganci — ampak takrat je podivjal. — Še mrtve vas bom obrcal! se je ihtil v nemoči.

— Molotovke! se je v času splošnega omahovanja nekdo spomnil in glas o tem se je raznesel med borci v zaklonih. — Če bi imeli petrolej...!

Ne da bi vedel, kdo je prišel na to misel, in niti ne, čigava naloga naj bi bila, da jo utelesi, je Aleš v gorečnosti, da bi kakorkoli prispeval k zmagi, precej, ne da bi mu bil kdo ukazal, odhitel na iskanje. Mahnil jo je kar po glavni cesti navzdol in na peti, šesti hiši na levi strani uzrl tablo z napisom v nakitenih črkah: **Wirtshaus zum süßen Rebensaft** in pod tem še priimek, nekoč slovenski, zdaj po nemško presukan. Pri štacunarju in pri bitu vse dobiš! Poskusim!

se je odločil. Povzpel se je po nizkem kamnitem stopnišču, prijel za velikansko, umetno kovano kljuko in poropotal po durih.

Kmalu so se odprla in na pragu se je prikazala mišičasta ženska, močna, da bi marsikateri dedca prevrnila, v bluzi s kratkimi rokavi in vesoljnim izrezom, najbrž natakarka. Prijazno, odlično vesela partizana, ga je pozdravila ter popopršala, kaj želi, s čim mu lahko ustreže.

Imel je srečo. Ko ji je povedal, kaj potrebuje, je ustrezljivo prikimala, odhitela v klet in kmalu vrnila z dvema polnima pločevinastima ročkama:

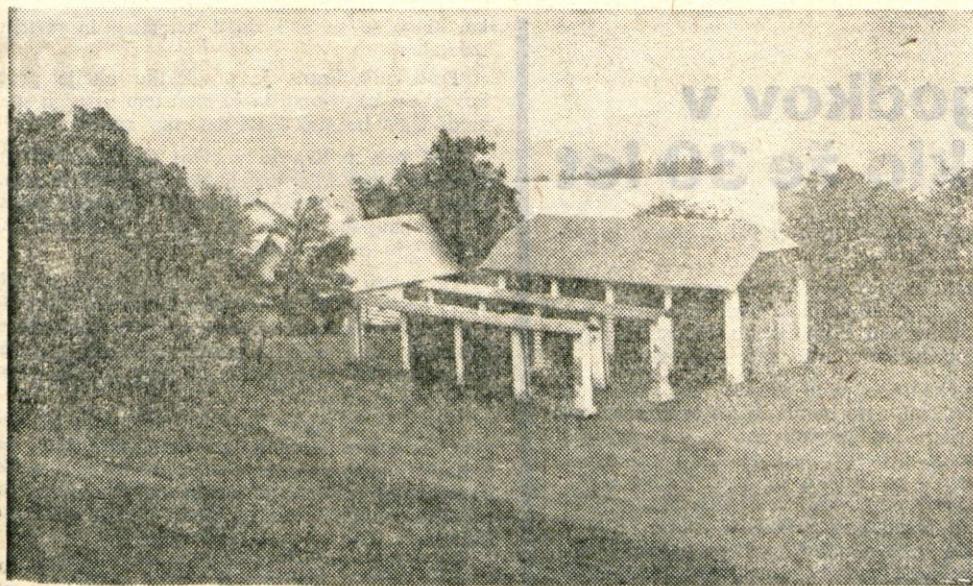
— Na žalost, to je vse, kar imamo — sem mislila, da je več, pa ni!

Aleš ji je v svoji natančnosti, ki ni popustila niti, kadar se mu je najbolj mudilo, še nacečkan na listek iz beležnice potrdilo in se podpisal. Kaj za štab brigade, ji salutiral — tudi ta mu je prísrečno odzdravila, kakor da hoče reči pa pošteno jih nažgite! — in odhitel z ročkama nazaj na položaj.

Tja, za nizko bajto, je medtem tudi nekateri drugih borcev nanosilo petroleja in steklenice največ rjavih, pivovskih. Napolnili so jih in z tlačili s cunjami, tako da so le-te kakor psom jeziki molele iz grl.

Somrak je že legel na zemljo, ko so se s praviljenimi molotovkami razporedili za vogal kajže ter za okni in zunanja vrata prizidka. Spet je dolg rafal po linah za čas utišal Nemce. Alešev stiskajoč se v levem kotu ropotarnice, zraven okna — pred njim, po tleh ob zidu so bile postavljene steklenice — je z desnico poprijel eno za debeli del, potegnil iz levega hlačnega žepa vžigalico in jo kresnil ob rob škatlice, ki jo je tiščal med koleno, prižgal krpico, plamenček zavrsel, stegnil je desnico nazaj, se naglo preselil prav pred okno, z vso močjo zalučal — molotovka je v loku poletela, treščila ob rob zevala čega žrela utrdbe, se z žvenketom razbila v vijoličast zublje je buhnil kvišku!

— Hudiči, pa se sevrite, če se nočete vdati se je z naslodo zarežal Aleš — in že je bil se v zaklonu ter pripravljaval novo pošiljko.

Debeljakova domačija v Rovtu.

Velika zmaga v Rovtu

Skromnost, ki je včasih odveč — Prva velika partizanska zmaga v Rovtu nad Selško dolino pred tridesetimi leti — Kmečki turizem prodira tudi v to vasico

Rovt nad Selško dolino šteje le štirinajst hiš. Vasica, prislonsjena v breg nasproti zimsko športnega središča Starega vrha in zibelke kmečkega turizma Zaprevala, ni omenjena skorajda na nobenem zemljevidu. Pa vendar je že pred tridesetimi leti vse govorilo o njej. Rovt je pomenil sinonim za legendarno zmago Cankarjevega bataljona v decembru 1942.

V nedeljo je vasica v tem delu loškega pogorja spet praznovala. Gostoljubni domačini so pozdravili borce škofjeloškega in gorenjskega odreda, Cankarjevega bataljona, gorenjskega vojnega področja, Prešernove brigade in ostalih enot Gorenjske, medvojnne in povojne aktiviste ter vse, ki so prihiteli na prosila-

vo: odkritje spomenika škofjeloškemu odredu in razvitje zastave partizanskega odreda občine Skofja Loka.

Ob obisku v Rovtu mi je bilo kar malo težko. Nehote sem se že prve minute spomnil na Bohinjce. Če Bohinjca vprašam za kaj takega, kar mu ne gre prav rado z jezika, zabrusi: »To pa jaz nič ne vem! Jošč bi vam lahko povedal, on pa je na Uskovnici!« Potem pa greš, iščeš Jošča, ga dobiš, on te pa spet pošlje do naslednjega Jošča. In podobno se je meni godilo tudi v Rovtu. Vsak me je poslal do najbližjega sosedu. Že skoraj mračiti se je začelo, jaz pa v svoji beležnici nisem imel zapisanega še niti stavka. Ja, gospodinja pri Debeljaku je trdila, da smo novi-

narji namazani z vsemi »zavbami« in niti ust ni odprla, ker je trdila, da snemam! No, snemal po pravici povedano nisem, izvedel pa tudi prav nič drugega kot to, da je Debeljakova kmetija velika in, da sta pri hiši gospodar in gospodinja ter sin. »Oh, kaj pa hočem pripovedovati, saj zaradi pisanja v časopisu ne bo nič bolje. Samo trpljenje je na kmetiji!« je pa vendar le pristavila na koncu.

SPOMINI ŽIVIMO

»O dogodku, ki sem ga omenil že na začetku pričujoče reportaže, je stekla v Rovtu beseda kamorkoli sem prišel. O boju pred tridesetimi leti znajo zanimivo pripovedovati stari in mladi.

»O, hudi, hudi so bili tisti časi,« pravi predstavnica starejše generacije Rovtarjev Barbara Koblar. »Snež je prvo leto vojne zapadel že zelo zgodaj in veliko ga je namešlo. Vendar Nemcev to ni prav nič motilo. Iz tedna v teden so delali preiskave, še posebno pri tistih, za katere so sumili, da sodelujejo s partizani. In partizani so se prav pogosto zadrževali v naši vasi. Tudi tisto decembrsko jutro, 12. decembra 1941, so se ustavili v Rovtu. Kar naenkrat so opazili, da se po blegoški cesti od Zaprevala kraju približuje kolona Nemcev. Narodna heroja Jože Gregorčič in Jaka Bernard sta se takoj posvetovala in odločila, da bataljon postavi zasado. Po visokem snegu so se borci pomaknili v zgornji del vasi. Ko so prišli Nemci na domet ognja partizanskih mitraljev, zov in pušk, se je zgodilo nekaj neverjetnega in nepričakovanega. Nemški policijski pes je namreč iz bližnje 'gmajne' pripodil plašljivega zajca. Nemci so se v hipu začeli ustavljati, opazovati čuden lov in se krohotati. Že nekaj trenutkov kasneje so se zbrali v gruči na kraju dogodka. Borci Cankarjevega bataljona niso razmišljali. Še v istem trenutku so na sovražnikovo skupino usuli jednokleno točo. Nepripravljeni in iznenadeni so Nemci popadali skoraj do zadnjega moža. Rezultat: 47 mrtvih, 6 težko ranjenih in le enemu alj dvema se je posrečil pobeg. To je bil za tiste čase dogodek, o katerem je šel glas daleč naokrog. Poleg tega, da je Cankarjev bataljon imel le dva mrtva in štiri ranjene, so se takrat borci dobro zalogili tudi z orožjem, ki so ga zaplenili.«

Kako pa so se za poraz maščevali Nemci?

»Nemci so prišli po mrtvece naslednji dan, vendar so vaščane pustili popolnoma pri miru. Ne vem, zakaj? Morda zato, ker so dan pred bojem ob preiskavi ugotovili da v vasi ni 'banditov',« meni Barbara Koblar.

TRDNE KMETIJE

V Rovtu je šest velikih kmetij — »gruntov«. Masivna gospodarska poslopja, razporejena v črti nasproti Starega vrha in Zaprevala, učinkujejo na obiskovalca nekam mogočno. Gdelju, Debeljaku, Grošlju, Potočniku, Vidmarju in Zakrašniku pomenj glavni vir dohodka živinoreja in gozd. Seveda se s kmetijstvom kot mnogokje po hribih ukvarjajo v glavnem le še starejši ljudje. Mlade so v dolino potegnile tovarne; zaposlili so se po podjetjih v Železnikih in Skofji Loki. Treba pa je tudi povedati, da je to ena izmed hribovskih vasi, iz katere se je šolalo in se šola precejšnje število otrok. Mnogi so uspešno zaključili celo študij na fakulteti. Sicer pa se mladi, ki so zaposleni v tovarnah, v popoldanskem času vračajo domov. Niso redke kmetije, kjer sta

pri hiši kar po dva avtomobila. Rovtarji se že dobro desetletje lahko v vas vozijo z avtomobili: takrat so namreč s skupnimi močmi razširili kolovozno pot. Precej dlje pa so bili na tem koncu brez elektrike. Imeli so jo pravzaprav, lastno centralo, ki pa je večkrat »crknila«. Šele elektrifikacija pred par leti je omogočila, da so v vasi zabrnili električni motorji, gospodinjski stroji, oglasila se je pesem iz radia, zimske večere pa je začela krajšati tudi televizija.

KMEČKI TURIZEM PRI POTOČNIKU

Skoraj stembilo se je že, ko sem se ustavljal nekoliko niže v vasi — pri Potočniku. »Imamo 55 hektarov zemlje, od tega največ gozda,« mi je pripovedoval Janez Mešec v prostorni kmečki hiši. »Dohodek nam prinaša živinoreja in gozd. Precej časa smo oddajali mleko, zdaj pa ga ne več. Se skorajda ne izplača. Ostali vaščani ga še vozijo v Skofjo Loko. Kmečki turizem? Pri nas se z njim bolj ukvarjamo pozimi. Poleti je dovolj dela s kmetijami in še malo od rok smo. V vasi bi morala biti gostilna, da bi se gostje lahko tam hranili. Premalo je še zanimanja za kmečki turizem v naši vasi. Trenutno smo se samo pri nas navdušili zanj. Pa še pri nas bi moralo biti več ljudi, če bi hoteli, da bi stvar v redu stekla.«

Barbara Koblar

Popolnoma se je že stembilo, ko sem zapustil prijazno Potočnikovo domačijo. Čez nekaj minut sem se z one strani, s Starega vrha, še enkrat lahko ozrl proti Rovtu. Migljajoče se luči so se vedno bolj oddaljevale.

Če se moj obisk v Rovtu ni začel najbolje, je bil konec vendarle uspešen. Vsaj delno sem spoznal življenjski utrip kraja, ljudi... Morda bi potreboval precej več časa, da bi krajo spoznal, saj sem prepričan, da bi tudi pri drugih premagal nezaupljivost; pri tistih, ki tokrat ne vem zakaj, a morda zaradi pretirane skromnosti, niso hoteli spregovoriti.

Besedilo in slika: J. Govekar

Cenjene potrošnike obveščamo, da bomo zaradi popravila poda zaprli 18. septembra

potrošniški center Vodovodni stolp

Trgovina bo predvidoma zaprta do 5. oktobra.

Kruh in mleko bomo prodajali v skladišču; vhod z zadnje strani.

Prosimo za razumevanje!

Ivan Jan:

Od usodnih dogodkov v Udin Borštu je poteklo že 30 let

Po sledih dokumentov in spominov

Kljub močnim nemškimi policijskim bataljonom, ki so bili v začetku septembra 1942 še vedno na Gorenjskem, je začelo kazati, da je nemška poletna ofenziva začela ponehavati. V tem času so oddelki II. grupe odredov, ki so v začetku julija 1942 prišli na Gorenjsko, že prešli sektor kokrškega odreda in se prebili na Stajerske in na območju Karavank ter ostale Gorenjske so ostale spet samo enote I. grupe odredov. Dotlej, razen krvavške čete, partizanske enote, sicer utrjene od nemških hajk, še niso utrpeli večjih izgub. Borci kokrškega odreda so bili sicer potisnjeni v odročnejše kraje, vendar pa so najhujše dni nemške ofenzive uspešno pretolkli.

V številnih krajih Gorenjske so imeli Nemci razporejene močne policijske bataljone, ki so še vedno lahko naglo posegle v boj tja, kjer so zvedeli za partizane.

Najmočnejša policijska enota tedaj je bila 18. policijski polk gorskih lovcev, ki je bila po pripravah v Garmisch-Partenkirchnu na Bavarskem konec julija 1942 naglo poslana na Gorenjsko, da je sodelovala v bojih proti partizanom I. in II. grupe odredov s ciljem, da bi v tej pokrajini partizane dokončno uničili. Poveljstvo tega polka se je ugnedilo v Kranju, bataljoni pa so bili razporejeni po raznih krajih: v Senvidu pri Ljubljani, v Medvodah in v Smledniku, v Naklem, Radovljici in v Predosljah, da o ostalih nemških enotah ne govorimo. Vse to pa je bilo motorizirano in podprto s srednje težkim orožjem ter tudi z oklepnimi vozili.

Zdaj, v kratkem predahu nemške ofenzive, so partizani morali prebivalstvu dokazati, da sovražnikovi napadi niso dosegli svojega namena, da so partizanske enote vse to preživele in da so ostale na Gorenjskem. Zato so se v manjših oddelkih spuščali v dolino in izvajali številne drobne akcije ter tako motili okupatorja, prebivalstvu pa spet oživljali upe na nadaljnji boj. Kljub nemški premoči, iz nemških dokumentov takratnega časa zvezmo, da »niti v tem tednu — mišljen je prvi teden v septembru 1942 — partizanska dejavnost ni popustila in partizanski napadi so še naprej usmerjeni na železnice, električne naprave in na rekviriranje hrane po trgovinah in kmečkih hišah.«

Poleg tega so partizanske patrulje v prvih septembrskih dneh justificarale tudi nekaj poglobitnih in prvih organizatorjev belogardizma na Gorenjskem, ki jim je bila dokazana krivda in sodelovanje z okupatorjem. Med drugimi sta bila kaznovana tudi Anton Umnik, šenčurski župan, in dr. Vinko Bedenk iz Kranja.

Uničenje nekaterih poglobitnih belogardističnih organizatorjev, ki pa tedaj niso bili nič drugega kakor okupatorjevi agenti, je nemške vrhove zelo prizadelo. O tem priča tudi nastop gauleiterja dr. Fridricha Rainerja, ki je 27. septembra 1942 v Kranju poveljeval in hvalil zasluge teh kaznovanih ljudi. Razkril je, da so bila njihova prizadevanja podobna okupatorjevim in potrdil, da so »dali življenja, zvesti prisegi, ki so jo dali Hitlerju«. Med njimi je še posebej imenoval dr. Vinka Bedenka ter dodal, da »on in njegovi ostali sodelavci, padel za svobodo in srečo Gorenjske«. Seveda — nemške Gorenjske!

Kmalu za tem — 9. septembra 1942 — je z Jelovice prišla žalostna novica, da so Nemci spet naglo udarili, da je tam padlo 24 partizanov in med njimi tudi komandant I. grupe odredov Jože Gregorčič-Gorenjc.

Ob tej priložnosti se ne bomo spuščali v opis tega dogodka, čeravno je zelo pomemben, temveč bomo ugotovili, da so premočni policijski bataljoni še vedno zasledovali partizane in pri tem uporabljali domačine-nemčurje in razne voahljače, ki so — ohrabreni zaradi okupatorjeve silovite premoči in nasilja — nevarno dvigali glave

in pomagali nemški policiji pri odkrivanju partizanskih taborišč.

In kmalu za tem — 13. in 14. septembra — so Nemci nenadoma obkolili še borce kokrškega odreda v ravninskem Udin borštu, in sicer njegov II. bataljon, ter ga v hudih spopadih razbili.

O tem, kako se je to zgodilo, smo slišali in brali že večkrat, zato bomo ob tej priložnosti zapisali le tisto, kar je potrebno za razumevanje vsega poteka, in predvsem tisto, kar nam novega povedo zapisi poveljnika 18. policijskega polka gorskih lovcev polkovnika Hermana Franza.* Ta polk je bil poglobitna policijska enota, ki je v tem času in posebej za boj proti partizanom izurjena, največkrat in najbolj neposredno napadala gorenjske partizane. V nadaljevanju bomo zvedeli, kako natanko se polkovnik Franz spominja zagriženega septembrskega boja v Udin borštu in da boj kokrškega bataljona in njegovo uničenje ni bila le tragedija, temveč tudi legendarno junaštvo. In prav na to hoče opozoriti pričujoči zapis.

V tem trdnem času so se partizani morali prehranjevati predvsem sami. Ljudje so bili zaradi okupatorjevega divjanja pod vplivom nasilja. Najmanjša partizanska aktivnost je sprožila dodatno nasilje nad prebivalstvom. Zato so borci kokrškega odreda pazili, da zaradi njih Nemci ne bi uničevali še tistih ljudi in družin, ki so jih podpirale na tak ali drugačen način. Prav zaradi vseh teh okoliščin je bila vsaka prehranjevalna akcija zvezana s številnimi nevarnostmi, kajti večjo količino hrane je bilo mogoče dobiti le v dolinskih krajih. Z ljudmi, ki so jim dajali hrano sami, so bili dogovorjeni, da jih zaradi zaščite pred ogleduhi, ki so hodili tudi okoli samotnih hribovskih kmetij, lahko prijavijo nemškimi oblastem z izgovorom, da so jim partizani nasilno odvzeli to ali ono hrano. A toliko, kolikor bi moral dobivati 70-glavi kokrški bataljon — zadrževal se je v območju Storžiča — slabo založeni hribovski kmetje niso premogli.

Zaradi izgube vskladščene hrane, zaradi oslabelosti moštva po dolgih dnevih hajke in pomankanja, je bataljon moral priti do večje količine hrane, najprej do moke.

Po to so se spustili v strugo Tržiške Bistrice, in sicer v Smukov mlin v Retnjah. Hkrati so nameravali napasti tudi orožniško postajo v Dupljah, kajti v akcijo je šel skoraj ves bataljon — 65 borcev in bork. Bataljonski komandant je bil tedaj Franc Siška-Crto, politkomisar pa Leon Skapin-Vlado, ki je prišel s skupino iz Ljubljanske pokrajine.

Izza Storžiča se je bataljon napolil 12. septembra 1942, vojaško pa je bil za izvedbo te akcije odgovoren hrabri četni komandir Janez Perko, ki je dobro poznal te kraje, saj je bil doma v Retnjah. V dolini so bili ob mraku in brez motenj so iz Smukovega mlina težko obloženi odnesli veliko moke. Cimprej so hoteli doseči strmine Storžiča, da bi se tam prikriili in imeli zaščiten umik, toda čas jih je prehitel. Zelo se je že skoraj daniti in če niso hoteli biti opaženi, so se morali prikriti v Udin borštu, kamor jih je po kratkem preudarku povedel Janez Perko.

Toda — motili so se, če so računali, da jih pri tem ni nihče opazoval. Na delu je bil vohun, ki jih je spremljal že od prejšnjega večera in ko je ugotovil, kam so se umaknili, je to sporočil Nemcem. Kmalu za tem je bil o tem obveščen tudi general SS Erwin Rösener na Bledu, ki je polkovniku Hermannu Francu takoj javil v Kranj:

»V Udin borštu je bila opažena velika četa partizanov, med katerimi je tudi zloglasni Janez Perko.«

To potrjuje, da je nemški vohun, domačin, vseskozi zasledoval gibanje partizanov in da je prepoznal tudi njihovega komandirja Janeza Per-

ka, ki so se ga bali zlasti nemčurji in različni izdajalci.

Polkovnik Franz je o začetku akcije proti kokrškem bataljonu, ki je med tem utrujen spal sredi Udin boršta, dosti natanko zapisal:

»Bil sem v Kranju v svoji štabni sobici in sprejemal poročilo (brzojavko) z Bleda o zapazjenih partizanih v Udin borštu). Mojemu polku je bilo zaupano, da se zanima za partizane, ki se gibljejo na tem območju.

Tako sem ta dan — 13. 9. 1942 zjutraj zvedel, da se bo Perko to noč zadrževal na raznih krajih okoli Udin boršta, opažen pa da je bil tudi v Zgornjih Dupljah. Zato smo morali takoj pripraviti napad na Udin boršt, in to tako, da bodo partizani presenečeni.

Načrt, kako bomo izvedli ta napad, je bil dogovorjen samo usino, in sicer v Kranju, kajti za sestavljanje pismenega povelja ni bilo časa. Polk so okrepile tudi motorizirano-oklepne moči, ki smo jih razmestili na obrobnihih cestah ob Udin borštu.«

Nemci so v največji naglici — zdaj, ko so vedeli kje so partizani in približno koliko jih je — zbrali okoli 3500—4000 mož. Poleg 18. policijskega polka gorskih lovcev so v tem napadu sodelovale tudi krajevne policijske in orožniške sile ter del 171. rezervnega policijskega bataljona. Tako je na enega borca kokrškega bataljona prišlo okoli 60 nemških napadalcev, in to svežih, dobro oboroženih, motoriziranih in z dobro izdelanim načrtom. Se pravi z velikansko prednostjo v moči, čemur moramo dodati še veliko prednost glede obveščnosti.

Policijski oddelki, ki so jih naglo prepeljali v okolico Udin boršta, so že čez nekaj ur — opoldne 13. septembra — krenili z izhodiščnih položajev in začeli prodirati v gozdove Udin boršta, med seboj povezani z radijsko zvezo in s poveljniškim mestom, ki so ga na hitro postavili v Zgornjih Dupljah.

Medtem pa je kokrški bataljon, razen straž, v veri, da Nemci ne vedo zanj, mirno počival in spal v kotlini potoka Kapneka sredi Udin boršta. Medtem so policijski oddelki že sklenili obroč okoli obsežnega gozda in prodirali proti njegovemu osrčju. Posebno močna zavarovanja so postavili na območju Golnika, da bi preprečevali partizanom preboj v podnožje Kriške gore in Storžiča.

* Njegova knjiga spominov pod naslovom »Gebirgsjäger der Polizei« je izšla pri nemški založbi Hans-Henning, Podzum, Bad Nauheim 1963.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Druženopolitične organizacije Naklega in odbor kokrškega odreda vabijo borce kokrškega odreda, gorenjskega odreda in ostalih enot Gorenjske, aktiviste ter ostale občane na

spominsko svečanost

ob 30. obletnici borbe 2. bataljona kokrškega odreda v Udin borštu, ki je bila v dneh 14. in 15. septembra 1942. Obenem praznuje Naklo

krajevni praznik.

Svečanost bo v nedeljo, 17. septembra, ob 14. uri v Strahinju pri spomeniku padlih borcev v navedeni borbi. Na svečanosti bo govoril eden od preživelih borcev takratne borbe Vrhovec Stane-Robin.

V kulturnem programu proslave sodelujejo: godba na pihala iz Kranja, moški pevski zbor iz Naklega, recitatorji in vojaki JLA. Predvsem je na svečanosti zaželena udeležba mladine v čim večjem številu. Svečanost bo ob vsakem vremenu. Turistično društvo Naklo pa bo poskrbelo za okrepčilo.

Kmetijska zadruga Škofja Loka je v soboto pripravila izlet za svoje upokoјence, ki so bili upokoјeni po letu 1962, ko je bila Kmetijska zadruga ustanovljena v današnjem obsegu. Na izlet so povabili tudi upokoјene upravnike in delavce nekdanjih kmetijskih zadrug, ki so bile skoraj v vsaki večji vasi. Izleta se je udeležilo 17 nekdanjih članov. Nekateri so se zaradi slabega zdravja opravičili. Zjutraj so si najprej ogledali muzej v Begunjah, nato pa so obiskali tudi Bled in Bohinj in se povzpeli na Vogel. Zvečer so se prek Sorške planine vrnili v Škofjo Loko. (Ib)

Zlata poroka v Hotovlji

V soboto sta si po 50 letih skupnega življenja ponovno izmenjala prstana in si prisegla zvestobo Marija in Anton Oblak iz Hotovelj pri Poljanah. Slovesnosti v poročni sobi občinske skupščine v Škofji Loki so se udeležili tudi otroci in vnuki.

Marija je bila rojena pred 72 leti v Podkraju na Notranjskem kot deseti otrok malega

kmeta. Ko so ti kraji prišli pod oblast fašistične Italije, je oče posestvo prodal in se z družino naselil v Srednji vasi v Poljanski dolini.

Oče Anton, ki je istih let kot žena, pa je bil rojen v Hotovlji. Komaj 18-leten je bil mobiliziran v cesarsko vojsko stare Avstrije in je že kot mlad fant preromal do-

bršen del Evrope. Po končani I. svetovni vojni se je priključil borcem za severno mejo. Ko so boji ponehali, se je zaposlil v jeseniški železarni. Vedno se je rad vračal v Poljansko dolino in tu sta se z Marijo tudi spoznala in se leta 1922. poročila.

Nekaj let kasneje sta se vrnila v Poljane, a pot za kruhom ju je vodila v Škofjo Loko, kjer se je Anton zaposlil kot gozdni delavec. Marija pa v tovarni prešitih odev. Po smrti Antonovega očeta sta podedovala hišo z nekaj zemlje v Hotovlji in se spet vrnila v Poljansko dolino. Z obdelovanjem nekaj njivic in priložnostnim zasluzkom sta preživljala sebe in štirj otroke.

Tu jih je doletela druga svetovna vojna. Vsa družina se je takoj priključila OF, starejši sin in hčerka pa sta že kmalu odšla v partizane. Tudi po vojni sta se jubilanata aktivno vključila v obnovo domovine in sta sodelovala v mnogih družbenopolitičnih organizacijah in društvih. Pred petindvajsetimi leti sta se preselila v Medvođe, kjer sta se zaposlila v tovarni celuloze. Tu sta tudi dočkala pokoj. Vrnila sta se spet na svoj dom v Hotovlji in tam sta tudi dočkala zlati jubilej skupnega življenja. **L. Bogataj**

Uspela akcija »Lepe rože«

Na zadnji seji turističnega društva Jesenice so obravnavali uspehe akcije »Lepe rože«. Ugotovili so, da je akcija lepo uspela in da bodo 18 prebivalcev ob koncu akcije nagradili za lepo urejeno okolico njihovega doma. Razen tega bo letos kolektivno priznanje za vzorno urejeno

okolico prejela industrijska gasilska četa Zelezarne Jesenice.

Vendar so ugotovili, da je še precej krajev na Jesenicah, ki še niso urejeni. Zaradi tega bodo opozorili posamezne krajevne skupnosti, da poskrbe za čistočo na krajih,

kjer je zdaj polno smeti in odpadkov.

Udeleženci seje so razpravljali tudi o ureditvi ceste čez Poljane, o številu gostov v letošnji poletni sezoni, o udeležbi na 3. zboru turističnih delavcev Gorenjske in o novem predoru skozi Karavanke. **B. B.**

Trgovsko podjetje na veliko in malo

UNIVERSAL

Jesenice, Maršala Tita 1

razpisuje prosta delovna mesta:

1. skladiščnika profilnega železa
2. skladiščnika kuriva
3. dveh skladiščnih delavcev

Pogoji:

pod tč. 1. in 2.: kvalificirani trgovski delavec s 5-letno prakso;

pod tč. 3.: dokončana osemletka.

Prijave z dokumentacijo sprejema komisija za delovna razmerja pri navedenem podjetju.

Rok za prijavo je do zasedbe delovnih mest.

Ljubljanska banka

ORODNO KOVAŠTVO
Poljane nad Škofjo Loko

razpisuje delovno mesto

računovodje

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje: imeti morajo srednjo šolsko izobrazbo in 5 let delovnih izkušenj na delovnem mestu v finančnem knjigovodstvu ali nižjo šolsko izobrazbo in 10 let delovnih izkušenj na ustreznem delovnem mestu v finančnem knjigovodstvu.

Ponudbe z dokazili sprejema delovna skupnost 10 dni po objavi. Razpis je objavljen zaradi reelekcije.

SLUŽBA DRUŽBENEGA
KNJIGOVODSTVA
podružnica 515 Kranj

razpisuje
v svoji ekspozituri Škofja Loka
delovni mesti

1. kontrolorja I
2. kontrolorja II

Pogoji:

pod 1.: višja strokovna izobrazba in 8 let prakse na takem ali podobnem delovnem mestu ali srednja strokovna izobrazba in 4 leta prakse na delovnem mestu;

pod 2.: srednja strokovna izobrazba in 3 leta prakse na takem ali podobnem delovnem mestu.

Osebnosti prejme po pravilniku podružnice. Razpis velja takoj in traja do zasedbe obeh delovnih mest. Prošnje naj bodo kolkovane z 1 din državne takse.

Predpisana izobrazba mora biti I. stopnja ekonomske ali pravne fakultete oziroma srednja ekonomska šola ali gimnazija.

Nastop službe možen takoj.

Ugoden nakup svetlobnih teles (lestencev) z 10-odstotnim popustom v blagovnici Astra v Kranju od 1. do 25. septembra

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

triglav

Nudimo vam zimske spalne srajce in pižame iz flanele in kosmatega polycrepa po ugodnih cenah v prodajalnah v Kranju in Kamniku

razpisuje za šolsko leto 1972/73 naslednje štipendije:

- 3 štipendije na ekonomski fakulteti**
- 1 štipendijo na biotehn'čni fakulteti — živilsko tehnološki oddelek**
- 1 štipendijo na ESS**
- 1 štipendijo na aranžerski srednji šoli**
- 2 štipendiji na hotelski srednji šoli**

Kandidati morajo osebno predložiti splošnemu sektorju podjetja prošnjo za dodelitev štipendije, zadnje šolsko spričevalo (indeks).
Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa.

Komunalno podjetje

Uodovod

Kranj

obvešča občane, da s 15. septembrom 1972 uvaja delovni čas za stranke, in sicer:

ponedeljek od 6. do 10. ure

sreda od 12. do 16. ure

Od 1. novembra do 31. marca pa traja delovni čas za stranke:

ponedeljek od 7. do 11. ure

sreda od 13. do 17. ure

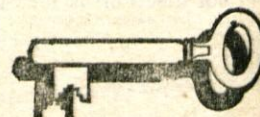
Prosimo, da stranke upoštevajo zgoraj določeni delovni čas.

Hotelsko podjetje
GORENJKA
Jesenice

objavlja prosto delovno mesto

šoferja kamiona 4,5 ton

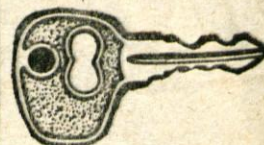
Nastop dela po dogovoru.

Expres delavnica ključev Kranj

obvešča cenjene stranke, da smo se preselili v nove prostore za trgovino GLOBUS Kranj.

Izdelujemo vse vrste ključev, popravljamo ključavnice — tudi avtomobilske. Priporočamo se!

JUGOBANKA NADALJUJE Z NAGRAJEVANJEM DINARSKE IN DEVIZNE VARČEVALCE VEZANIH HRANILNIH VLOG

29. OKTOBRA 1972 ŽREBANJE II. KOLA JUGOBANČNE LOTERIJE

Z vezanjem hranilnih vlog boste brezplačno sodelovali v veliki loteriji Jugobanke.

Če še niste, potem postanite varčevalec Jugobanke tudi vi.

mali oglasi

PRODAM

Prodam rabljeno POHISTVO. Ogled vsak dan popoldne. Bertoncely, Miakarjeva 18, Kranj 4706

Prodam dobro ohranjen levi STEDILNIK gorenje in 500-litrsko hrastovo KAD. Naslov v oglašnem oddelku

Prodam skoraj novo gostilniško TOCILNO MIZO. Naslov v oglašnem oddelku

Prodam nov originalen angleški TRAKTOR massey ferguson. Zerjavka 4, Smednik

Prodam kombiniran OTROSKI VOZICEK. Tekstilna 1, Kranj 4710

Prodam HIDRAVLIKO, dolžina hoda 160 cm. Zg. Bitnje 136 4711

Prodam 1500 kg CEMENTA. Ponudbe poslati pod »cement« 4712

MOTORNA VOZILA

Prodam dobro ohranjen FIAT 750. Sr. Bitnje 92 4632
Ugodno prodam FIAT 750, letnik 1964. Hrastje 104, Kranj 4713

Prodam odlično ohranjen osebni AVTO AUDI N, letnik 1968. Ogled možen 16. septembra ves dan. Vito Zupančič, Kidričeva 71, Skofja Loka 4714

Izdaja in tiska ČP Gorenjski tisk Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1 — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-833, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 21-194. — Naročnina: letna 60, polletna 30 din, cena za eno številko 70 par. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Prodam AMI BREAK, letnik 1969. Telefon 23-112 Kranj
Prodam FIAT 600 D po generalni, letnik 1961. Dolenčeva 6, Kranj 4716

Prodam novo, neregistrirano ZASTAVO 101, bele barve. Cesen, Trojarjeva 11, Kranj, telefon 23-932 popoldne 4717

Prodam dobro ohranjen TAUNUS 17M, letnik 1966, v račun vzamem rabljen FIAT 750. Kosmač, Hobovše 3, Sovodnj 4718

Ugodno prodam GARAZO pri Pekarni v Kranju. Cena 30.000 din. Naslov v oglašnem oddelku 4719

STANOVANJA

Kupim GARSONJERO v Kranju. Novak, Tomšičeva 10, Kranj 4720

Mati z otrokom išče SOBO v Kranju. Ponudbe poslati pod »nujno« 4721

Mirna zakonca brez otrok iščeta SOBO s posebnim vdom v Kranju ali bližnji okolici. Ponudbe poslati pod »redna plačnika« 4722

POSESTI

Prodam takoj vseljivo STANOVANJSKO HIŠO in na isti parceli do prve gradbene faze novo zgrajeno HIŠO z vso dokumentacijo. Hote-maže 5, Preddvor 4697
Prodam manjše POSESTVO. Trstenik 13, Golnik

OBVESTILA

Sporočam, da sem odprl avtomehanično DELAVNICO. Za obisk se priporoča OSELJ JANEZ, Voklo 88 4724

ZAPOSLOTITVE

Takoj zaposlim dva KV MIZARJA in enega NK DELAVCA. Plačam dobro in vse sobote proste. MIZARSTVO Markun Franc, Ribno pri Bledu 4646

KINO

Kranj CENTER

13. septembra amer. barvni film PANIKA V PARKU MAMIL ob 16. in 18. uri, ob 20. uri IV. mednarodni festival športnih in turističnih filmov: CROSS (Belgija), KONJI IN KONJENIKI (Madžarska), KNOCKOUT (Poljska), JEZERA JUGOSLAVIJE (Jugoslavija), TEK (ZSSR), VELIKA AMERIŠKA PUSTOLOVŠČINA Z BALONOM (ZDA), TO JE ISKRA (Jugoslavija)

14. septembra amer. barvni film JAMAJSKI VETROVI (TODD-AO sistem) ob 16. in 18. uri, ob 20. uri IV. mednarodni festival športnih in turističnih filmov: VELIKI OTOK (Avstrija), START (NDR), HITRE SANI (CSSR), POVABILO V MALEZIJO (Malezija), OD 3 DO 5 LET (Romunija), JAPONSKA POZIMI (Japonska), KRMAR (Jugoslavija)

15. septembra amer. barvni film JAMAJSKI VETROVI ob 16. in 18. uri, ob 20. uri IV. mednarodni festival športnih in turističnih filmov: AMERIKA NA SMUCEH (ZDA), JET — AVSTRIJA (Avstrija), TEK (Avstralija), GENT (Belgija), LETETI (Jugoslavija), NEDELJA NA COLOMBU (Francija), DDR — MAGAZIN 22/71 (NDR)

Kranj STORŽIC

13. septembra franc. barvni film OROŽNIK GRE V POKOJ ob 16., 18. in 20. uri

14. septembra amer. barvni film PANIKA V PARKU MAMIL ob 16., 18. in 20. uri

15. septembra amer.-italij. barv. film POLNOČNI OBRAČUN ob 16. in 20. uri, franc. barvni film OROŽNIK GRE V POKOJ ob 18. uri

Tržič

14. septembra amer. barvni film TARZANOV UPOR V DZUNGLI ob 18. in 20. uri

15. septembra amer. barvni film LJUBIM SVOJO ZENO ob 18. uri, premiera amer.-ital. barv. filma UBIJ VSE IN VRNI SE SAM ob 20. uri

Kamnik DOM

14. septem. premiera amer. barv. filma TIGER ZRE LEPOPICE ob 20. uri

Skofja Loka SORA

13. septembra angl. barvni film STRELI IZPOD VESAL ob 18. in 20. uri

14. septembra angl. barvni film STRELI IZPOD VESAL ob 20. uri

15. septembra ital. barvni film CENA OBLASTI ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

13. septembra amer. barvni film PAST ZA STARSE ob 20. uri

15. septembra danski barv. film JAZ ZENA — 3. del ob 20. uri

Radovljica

13. septembra amer. barvni film SIERRA TORRIDE ob

18. uri, ital.-nem. barv. film SMRT TRKA DVAKRAT ob 20. uri

14. septembra amer. barvni film AH, TA CUDOVITI AVTO ob 20. uri

15. septembra amer. barvni film AH, TA CUDOVITI AVTO ob 18. uri, ital. barv. film PO BOŽJI MILOSTI ob 20. uri

Bled

13. septembra franc. barvni film ZACETNICA NA PLOČNIKU ob 18. in 20.30

14. septembra franc. barvni film ZACETNICA NA PLOČNIKU ob 18. in 20.30

15. septembra amer. barvni film ROP PO NALOGU TAJNE SLUŽBE ob 18. in 20.30

Jesenice RADIO

13. septembra angl. barvni film HREPENENJE ZA VAMPİRJEM

14. septembra amer. film FRA DIAVOLO

15. septembra amer. film FRA DIAVOLO

Jesenice PLAVŽ

13. septembra franc.-italij. barvni film KRVOLOČNO IN NEZNO

14. septembra franc.-italij. barvni film KRVOLOČNO IN NEZNO

15. septembra amer. barvni film NOMADI S SEVERA

Kranjska gora

14. septembra amer. barvni film NOMADI S SEVERA

Javornik DELAVSKI DOM

14. septembra angl. barvni film HREPENENJE ZA VAMPİRJEM

ODSLEJ TEHNIČNA TRGOVINA

JUGOTEHNIKA

TUDI V TRŽIČU!

11. septembra je odprlo trgovsko podjetje s tehničnim materialom iz Ljubljane svojo 26. prodajalno v Sloveniji. V preurejeni stavbi poleg pošte v Tržiču lahko Tržičani in okoličani kupijo celoten izbor, ki ga potrebujejo za dom, gospodinjstvo, obrt in kmetijstvo. Tako se je Jugotehnika približala vsem, ki so dosedaj kupovali tehnične artikle v oddaljenejših trgovinah.

Predolgo bi bilo naštevanje, kaj vse lahko kupite.

OGLEJTE SI NOVO PRODAJALNO JUGOTEHNIKE V TRŽIČU

Zahvala

Ob hudi izgubi naše ljube žene in mame

Ivanke Močnik

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za podarjene vence, izraze sožalja in za spremstvo na njeni zadnji poti. Enako se zahvaljujemo g. župniku in pevcem. Hvala vsem za spremstvo na njeni zadnji poti.

Zalujoči: mož Franc, hčerka Tatjana z družino in drugo sorodstvo

Kranj, 11. septembra 1972

ljubljanska banka

nesreče

NEZGODA MOTORISTA

V Mostah pri Zirovnici je v nedeljo, 10. septembra, popoldne voznik motornega kolesa Alojz Novak z Jesenic sekal nepregledni ovinek, vtem pa je iz nasprotne smeri pripeljal pravilno po svoji desni osebni avtomobil, ki ga je vozil Rafael Uršič z Lesc. Pri trčenju je motorist padel in se hudo ranil. Prepeljali so ga v jeseniško bolnišnico. Škode na vozilih je za 4000 din.

ZANESLO TOVORNJAK

V ponedeljek, 11. septembra, zjutraj se je na cesti med Jesenicami in Potoki pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Tovornjak, ki ga je vozil Marjan Čuk iz Tržiča, je zaradi neprimerne hitrosti na mokri cesti začelo zanašati, pri tem pa je zadel v nasproti vozeči avtomobil nemške registracije, ki ga je vozila Gertraud Hacklinger. Voznica je še pred trčenjem ustavila, vendar trčenja ni mogla preprečiti. Oba voznika sta bila v nesreči le neznatno ranjena. Škode na vozilih pa je za okoli 10.000 din. L. M.

NEZGODA NA MOKRI CESTI

Na Cesti Borisa Kidriča na Jesenicah je v soboto, 9. septembra, zjutraj voznik osebnega avtomobila Jože Rant iz Slovenj Gradca peljal z neprimerno hitrostjo, pri tem pa ga je na mokri cesti zaneslo v desno, kjer je trčil v betonski steber. Voznik in sopotnica Marija Rojc s Kokrice sta bila v nesreči ranjena in so ju prepeljali v jeseniško bolnišnico.

VRGLO GA JE S CESTE

V soboto, 9. septembra, ob 18.30 se je na cesti med Podtaborom in Bistrico pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti glede na stanje vozišča. Voznik osebnega avtomobila Janez Erzar je po klancu navzdol prehitel nek avtomobil. Ko je zavil nazaj na svojo stran, pa je avtomobil zaradi neprimerne hitrosti in izrabljene zadnje gume zasukalo in vrglo s ceste. Voznik in sopotnik Andrej Anderle iz Hrašta sta bila v nesreči ranjena in so ju prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 25.000 din.

ZANESLO TOVORNJAK

Na Cesti Staneta Zagarja v Kranju je v soboto, 9. septembra, dopoldne, na mokri cesti zaneslo v levo tovornjak, ki ga je vozil Peter Omovšek z Bleda. Pri tem je oplazil nasproti vozeči avtomobil, ki ga je vozil Franc Novak iz Poženika. Škode na vozilih je za 40.000 din.

ZANESLO GA JE IZ OVINKA

V Miljah pri Kranju je v soboto, 9. septembra, zjutraj zaneslo v ovinku na mokri cesti voznika osebnega avtomobila Lovrenca Kustra z Visokega. Avtomobil se je pri tem prevrnil po strmih pobočju in obstal na kolovozni poti. Voznik Kuster je bil v nesreči huje ranjen in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

OVINEK

Na Prešernovi cesti na Bledu je v nedeljo, 10. septembra, dopoldne voznik osebnega avtomobila Stanko Cimerman iz Ljubljane sekal ovinek in pri tem trčil v osebni avtomobil Vlada Hribarja, ki je pripeljal iz nasprotne smeri pravilno po desni strani. Pri trčenju so bili lažje ranjeni Ivan Zupančič iz Ljubljane, Majda in Vladko Hribar z Bleda. Škode na avtomobilih je za okoli 15.000 din.

NEZGODA V PREDORU

V predoru na cesti prvega reda v Bistrici pri Tržiču je v nedeljo, 10. septembra, popoldne zaradi neprimerne hitrosti in mokrega vozišča zaneslo v levo voznika osebnega avtomobila Ludvika Glavača iz Kranja. Avtomobil je zadel v steno predora, se odbil in obstal prevrten na bok. V nesreči sta bila voznik in sopotnik Pavel Kalan iz Kranja lažje ranjena. Škode na avtomobilu je za 9000 din.

Zahvala

Ob nenadomestljivi in bridki izgubi naše ljubljene in skrbne žene, mame, hčerke in stare mame

Frančiške Boltežar

se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem, kolektivom in sodelavcem, ki so darovali vence in cvetje ter jo spemili v tihi dom. Posebna zahvala dr. Becharju za trud, častiti duhovščini in pevkam za žalostinke ob odprtju grobu.

Zalujoči: mož Franc, sinovi Ivan, Marjan in Franc z družino, hčerki Marinka in Ančka z družino in mama

Zg. Brnik, Breg ob Savi, 8. septembra 1972

Alpinista še iščejo

V torek, 11. septembra, zjutraj so gorski reševalci iz Boh. Bistrice nadaljevali z iskanjem inž. Zeljka Štengla iz Zagreba, ki je med prvimi in četrtim septembrom izginil v Triglavskem pogorju. Pogrešanega alpinista so iskali že prejšnji teden reševalci iz Boh. Bistrice in Zagreba. Pogrešanega alpinista so zadnjikrat videli 1. septembra, namenjen pa je bil na Triglav. Takrat pa se je v Triglavskem pogorju začelo slabo vreme, ki je trajalo do ponedeljka. Reševalce sta pri iskanju močno ovirala dež in megla. Reševalci bodo preiskali področje stene pri Dolčju, kjer sta dva kranjska planinca opazila neki predmet, ki bi bil lahko človeško truplo.

Več nesreč ob koncu tedna

V tednu od 4. do 10. septembra se je na gorenjskih cestah pripetilo 13 prometnih nezgod s telesnimi poškodbami in večjo materialno škodo. Lažje ranjenih je bilo 11 oseb, huje pa 9. Škoda je bila ocenjena na 156.000 din.

Večino prometnih nesreč so povzročili vozniki osebnih avtomobilov, na drugem mestu so bili tokrat pešci, nato pa po eno motorno kolo, tovornjak in moped. Med vzroki, zaradi katerih so se pripetile nesreče, je na prvem mestu neprimerna hitrost, nato vožnja po levi, izsiljevanje prednosti, tri prometne nezgode pa so povzročili neprevидni pešci.

Več kot polovica prometnih nezgod preteklega tedna se je pripetila v soboto in nedeljo predvsem zaradi neprimerne hitrosti na mokrem vozišču. Konec tedna so bili zaradi dežja vojni pogoji na cestah bistveno slabši, vozniki pa manj pripravljeni na to, da je treba vožnjo tem pogojem prilagoditi.

Prvič profesionalni boks v Kranju

Ljubitelji boksarskega športa obveščamo, da bo nastop profesionalnih boksarjev v soboto, 16. septembra, ob 19. uri v dvorani delavskega doma — Trg revolucije 3. V glavni borbi se bosta spopadla Blažetič iz Zagreba in Kovač iz Ljubljane v 10 rundah za prvenstvo Jugoslavije polteške kategorije. Na sporedu so še tri borbe po 4 in 6 rund vsaka. Blagajna bo odprta dve uri pred začetkom.

Osnovna šola
SIMON JENKO
Kranj

proda takoj po zelo ugodni ceni
200 kosov 3 mm okenskega stekla

v velikosti 175 × 110 cm (stara okna)

ljubljanska banka

Gorenjski kolesarji zadovoljili

V nedeljski mednarodni kolesarski dirki po Beli Krajini so sodelovali tudi kolesarji Bleda in kranjske Save. Na dirki, ki se je točkovala tudi za slovensko prvenstvo, so Blejci in Kranjčani dosegli lep uspeh. Na 125 km dolgi progi, ki je bila speljana prek Gorjancev, je med člani kot drugi privozil skozi cilj Hvasti (Sava), ki je v točkovanju za republiško prvenstvo med desetimi najboljšimi.

**Triglav : Olimpija
63 : 85 (27 : 43)**

Kranj, 11. septembra — Stadion Stanka Mlakarja, četrtfinale za jugoslovanski področni košarkarski pokal SFRJ, gledalcev 50, sodnika Milan Rus (Kranj), Ložič (Ljubljana).

Triglav: Košir 2, Mavrič 10, Fartek 4, Sorli 2, Klavora 15, Rus 10, Poljšak 9, Slokan 11. Olimpija: Marter 10, Polanec 20, Božič 2, Gvardjančič 17, Fišer 2, Lorbek 10, Zerga 24.

Zmaga kranjskih strelcev v Novi Gorici

Strelska družina Panovec iz Nove Gorice letos praznuje dvajseto obletnico ustanovitve. Za ta dogodek je preteklo nedeljo pripravila veliko strelsko tekmovanje z MK puško, na katerem je razvila tudi svoj prapor. Obenem je tako na lep način proslavila petindvajsetletnico priključitve Slovenskega Primorja k Jugoslaviji. Potrebno pa je poudariti, da so del sredstev za ta prapor prispevale tudi gorenjske občinske strelske zveze, katerih predstavniki —

strelci so že od prvega tekmovanja dalje udeležujejo te zares množične prireditve. Goriški strelci so vse ekipe, ki se že pet let in več udeležujejo tekmovanja, nagradili s kolajnami, med njimi kranjsko, jeseniško in škofjeljsko vrsto.

Ekipa Kranja v postavi Naglič, Peternel, Lombar in Zagar je svojo nalogo odlično opravila. Po več zmagah v prejšnjih letih ji je uspelo zmagati tudi v nedeljskem tekmovanju in si je tako priborila pokal PRIKLJUCITVE v trajno last. Kot posameznik pa je bil odlični Peternel iz Škofje Loke z rezultatom 260 krogov od 300 možnih.

Rezultati — ekipno: 1. Kranj 976 krogov (Naglič 254, Peternel 250, Lombar 238, Zagar 234), 2. Škofja Loka 923, 3. Nova Gorica 903, 4. Kamnik 878 krogov itd.; posamezno: 1. Peternelj (Šk. Loka) 260, 2. Naglič 254, 3. Peternel (oba Kranj) 250, 4. Hrobat (N. Gorica) 248 itd. B. Malovrh

Ob praznovanju 60-letnice organiziranega nogometa na Gorenjskem je bila nogometna podzveza za Gorenjsko organizatorica zanimivega srečanja. Na stadionu Stanka Mlakarja so se pomerili namreč veterani bivšega kranjskega Korotana z reprezentanco Gorenjske.

Za Korotan so igrali: Stane Brezar, Mihelčič, Štular, Majce, Sagadin, Jan, Malc, Kovačič in Peklenik; za reprezentanco Gorenjske pa: Marjan Brezar, F. Bajželj, Žnidar, Puškarevič (Tržič), Božnar (Sk. Loka), Mežek (Tržič), Kočar, Knific (Tržič) in I. Bajželj. (dh) — Foto: Franc Perdan

Korotan : Gorenjska 2:4 (0:2)

Gorenjska nogometna podzveza je bila v soboto na stadionu Stanka Mlakarja ob 60-letnici nogometa na Gorenjskem organizatorica zanimivega nogometnega srečanja. Tu so se namreč pomerili veterani bivšega kranjskega Korotana in reprezentance Gorenjske.

Strelci golov za reprezentanco: Mežek 2, Žnidar in F. Bajželj po 1; za Korotan pa je bil dvakrat uspešen Mihelčič. Pred maloštevilnimi gledalci je sodil Gros (Kranj).

Korotan: Kovačič, S. Brezar, Peklenik, Malc, Majce, Jan, Mihelčič, Štular, Sagadin.

Gorenjska: M. Brezar, F. Bajželj, Žnidar, Puškarevič, Božnar, Mežek, Kočar, Knific, I. Bajželj.

Veterani obeh moštev so prikazali dokaj kvalitetno igro. Škoda, da si je srečanje ogledalo le malo gledalcev — predvsem mladine, saj bi lahko videli, kako se borbeno igra nogomet. V obeh reprezentancah lahko za požrtvovalno igro pohvalimo vse igralce. —dh

Ekipno državno prvenstvo v plavanju Triglav spet najboljši sladkovodni klub

Plavalna sezona gre počasi h koncu. Od petka do nedelje je bilo na novo zgrajenem letnem bazenu na Reki letošnje ekipno državno prvenstvo za člane in članice. Naslov prvaka si je prepričljivo pridobil plavalni kolektiv zagrebške Mladosti, medtem ko se je kranjski Triglav oddolžil ljubljancem za dvakratni poraz na slovenskem prvenstvu in prvenstvu za pokal PZS. Plavalci gorenjske metropole so spet osvojili četrto mesto in bili za dubrovniškim Jadranom in reškimi Primorci najboljši sladkovodni klub v Jugoslaviji. Četrto mesto je lep uspeh, ki so ga priplavalci plavalci in plavalke. Vse kaže, da so pri Triglavu spet resno začeli z delom moške ekipe, saj se je v zadnjih letih pokazala praksa, da so levji delež k uspehom prispevale plavalke.

Rezultati — moški: 200 m mešano: 1. Kraljič (Jug) 2:25,5... 8. Milovanovič (Tr) 2:31,2; **400 m kravl:** 1. Linhart (Par) 4:30,4, 2. Milovanovič (Tr) 4:34,1; **100 m prsno:** 1. Divjak (MI) 1:14,3, 4. Grošelj (Tr) 1:15,9; **400 m mešano:** 1.

Rogošič (JS) 5:14,2, 4. Milovanovič 5:23,9, 6. J. Slavec (oba Tr) 5:27,6; **1500 m kravl:** 1. Rogošič (JS) 18:15,5, 2. Milovanovič 18:19,8, 5. J. Slavec 18:50,3, 6. Šmid (vsi Tr) 18:53,0; **200 m delfin:** 1. Rogošič (JS) 2:21,0, 5. Milovanovič (Tr) 2:32,5; **200 m prsno:** 1. Divjak (MI) 2:45,6, 8. J. Slavec 2:52,7;

ženske: 200 m hrbtno: 1. Pilič (JS) 2:40,0, 2. Porenta 2:42,9, 7. Svarc (obe Tr) 2:50,5; **200 m mešano:** 1. Boban (JS) 2:36,4, 4. Pečjak (Tr) 2:45,1; **4 x 100 m kravl:** 1. Primorje 4:35,4, 6. Triglav 4:47,4; **100 m prsno:** 1. Svarc 1:23,0 3. Mandeljc 1:24,9, 4. Pajntar (vse Tr) 1:25,0; **100 m hrbtno:** 1. Pilič (JS) 1:14,3, 2. Porenta (Tr) 1:16,2; **400 m mešano:** 1. Boban (JS) 4:41,1, 4. Pečjak (Tr) 5:33,6; **200 m prsno:** 1. Svarc 2:57,2, 2. Mandeljc 3:01,2, 3. Pajntar (vse Tr) 3:02,6; **4 x 400 m mešano:** 1. Triglav 5:03,2;

ekipni vrstni red: 1. Mladost (Zagreb) 42183, 2. Jadran (Split) 40873, 3. Primorje (Reka) 34647, 4. Triglav 21617, 5. Ljubljana 17831. —dh

OD NEDELJE DO NEDELJE

NOGOMET — V slovenski nogometni ligi se je povratnik v ligi kranjski Triglav tokrat prvič predstavil domačemu občinstvu v letošnji sezoni. Triglavani so v ligi proti mariborskemu Kovinarju razočarali, saj so kljub premoči iztržili le točko. V ZCNL sta oba gorenjska predstavnika tokrat gostovala in oba ostala praznih rok.

Rezultati: Triglav : Kovinar 1:1 (1:1), Usnjar : Sava 3:2 (1:1), Litija : LTH 2:1 (0:1).

Pari prihodnjega kola: Slavija : Triglav, LTH : Primorje, Sava : Litija.

ROKOMET — Tržičani so tudi v tretje nikolu ostali nepremagani. Tokrat so na domačem igrišču premagali Piran. Z istim uspehom se ponajajo tudi rokometasice Alplesa, ki so po drugem kolu s štirimi točkami na vrhu lestvice. Novinec v ligi kranjska Sava pa je izgubila tekmo v Velenju.

Rezultati — moški: Tržič : Piran 16:12 (8:4); **ženske:** Gorenje : Sava 14:9 (8:4), Alplesa : Koper 27:6 (11:2).

Pari prihodnjega kola — moški: Radeče : Tržič; **ženske:** Slovan : Alplesa, Sava je prosta.

KOSARKA — Kranjčani so tokrat kljub dežju uspeli premagati novomeškega Novoteksa. V gorenjskem derbiju pa je Kroj bil boljši v igri z Jeseničani. V ženski ligi pa je Slovan v Ljubljani odpravil Jeseničanke.

Rezultati — moški: Triglav : Novoteks 57:52 (31:21), Kroj : Jesenice 88:68 (47:25); **ženske:** Slovan : Jesenice 69:32 (39:12).

Pari prihodnjega kola — moški (sreda): Kroj : Marles, Jesenice : Celje, Maribor : Triglav; **ženske:** Jesenice : Sobota, Ilirija : Kroj.

ODBOJKA — Oba gorenjska predstavnika v SOL sta bila premagana. Kropa je izgubila v Trebnjem, medtem ko je Bled na domačem igrišču ostal praznih rok v igri z Izolo. Ista usoda je doletela tudi odbojkarice Jesenic; premagale so jih namreč igralko Ljubljane.

Rezultati — moški: Trebnje : Kropa 3:0, Bled : Izola 2:3; **ženske:** Jesenice : Ljubljana 1:3.

Pari prihodnjega kola — moški: Novo mesto : Bled, Kropa : Bovec; **ženske:** Kamnik : Branik, Jesenice : Novo mesto. —dh

1+3

Na otvoritvi obnovljenega taborišča na Ljubelju in srečanju slovenskih internirancev so bili tudi zaporniki zloglasne ljubeljske podružnice Mauthausna. Po 27 letih so se spet srečali na kraju, kjer so preživel najhujše trpljenje in kjer so doživeli največje ponižanje, ki se lahko zgodi človeku. Tri smo vprašali, kakšni občutki so jih spremljali na proslavi in kaj sodijo o obnovljenem taborišču.

spraviti čim bliže domu. Trikrat smo bili že pripravljene za odhod, vendar so nas šele četrty spustili. Na Ljubelju se nam je le malo bolje godilo, 12 ur dnevno, en teden podnevi in en teden ponoči, smo kopali predor. Priganjali in topli so nas esesovci s psi. Bili so Nemci in izredno surovi. Še sreča, da sem ostal živ in zato sem današnjega srečanja še bolj vesel.

● Mario MUZENIC, Kooper: »V koncentracijsko taborišče na Ljubelju sem prišel leta 1944, in sicer iz Mauthausna. Taboriščniki smo gradili predor. Delali smo 12 ur dnevno. Slovencev nas ni bilo veliko. Največ je bilo Francozov, Poljakov in Čehov. Še danes se spomnim krematorija. Tamle v kotu pri velikih smrekah je bil. V skalo je bila vsekana jama, prek katere so bili položeni železni nosilci. Mrtveca so položili na nosilce, pod njega v jamo pa so nanosili dračja, ga polili z nafoto in zažgali.«

● Ciril SESEK, Radomlje: »Na Ljubelju sem prišel po sreči. V Mauthausnu je bil nekaj Bruno iz Maribora, ki je dobro poznal komando. Na vsak način je hotel Slovence

Filip MURGEL, Lesce: »Na Ljubelju so me privlekli iz Begunj. Tamle gor je stala naša baraka. Prek 100 nas je bilo v njej. Najprej smo vrtali sedanji ljubeljski predor, proti koncu vojne pa smo kopali strelske jame pri Sv. Anli. Nekaj dni pred osvoboditvijo smo vlačili iz gozda drva. Govorili so nam, da nas bodo vse požgali. Vendar nas niso, 9. maja so nas drugega za drugim spuščali na svobodo. Konec je bilo trpljenja, stradanja in tepeža.«

J. Košnjek

Spominske plošče z imeni najbolj zloglasnih evropskih taborišč

Naj se gorje ne ponovi!

(Nadalj. s 1. strani)

številni narodi ne pozna, in se morajo zanjo boriti s krvjo.

Potem, ko je inž. Kristjan Perko odkril spominske plošče z vklesanimi imeni najbolj zloglasnih evropskih taborišč in ko so delegacije položile k njim vence, je množici spregovoril tudi župan Ste Marie aux Mines gospod Paul Bauman. Na Ljubelju je prinesel prgišče prsti, izkopane na kraju, kjer je bilo med vojno v Ste Marie aux Minesu taborišče, v katerem so trpeli številni Slovenci. Ta

zemlja je plodna, saj je na njej vzkliklo prijateljstvo med Francozi in Jugoslovani, je dejal, in naj se zato pomeša z jugoslovansko, ki je bila dobra z nami, prav tako kot njeni ljudje.

V kulturnem programu, ki je sledil, je sodeloval zbor Franceta Prešerna iz Kranja, tržiška godba na pihal, recitatorji Aleka svetelj Franček Drofenik in tože Sodnič ter povezovalci programa Marjan Kraji. Interniranci so poslali pozdravne pisme Titu in republiškega odbora zveze združenj borcev ter protestne pisme zoper vojno v

Vietnamu in zoper neplačano odškodnino Zvezne republike Nemčije.

Zapis z ljubeljskega srečanja internirancev naj kočam z besedami francoskega pesnika Aragona, ki so vklesane v plošči v taborišču na Ljubelju: »Mrtvi ne spe. Kako naj tisočev imen nosi tega pomnika skromna površina! Postoj popotnik, spomni se zločina. Molitve druge te nihče ne prosijo.«

Besedilo:
J. Košnjek
Fotografije:
F. Perdan

Zunanja politika je slika razmer v deželi

Dr. Anton Vratuša je odgovarjal na vprašanja škofjeloškega političnega aktiva

V petek sta na povabilo občinske skupščine in občinskega sindikalnega sveta obiskala škofjo Loko podpredsednik zveznega izvršnega sveta dr. Anton Vratuša in član ter sekretar ZIS Ivan Franko. Dopoldne sta najprej obiskala rudnik urana v Zirovskem vrhu, kjer sta se zlasti zanimala za predelavo uranove rude in njene zaloge v najljubšiču v Poljanski dolini. Zatem pa je bila gostiteljica članov zvezne vlade osnovna šola v Gorenji vasi. Ravnatelj šole Vinko Jelovčan je spregovoril o gradnji osnovnih šol in vrtcev v občini in pri tem poudaril, da dela potekajo po predvidenem programu, vendar bo treba še veliko storiti, da bo vprašanje šolstva in varstva najmlajših v občini rešeno.

Opoldne sta dr. Anton Vratuša in Ivan Franko, obiskala dve preusmerjeni kmetiji v Vinharjih, kjer so ju zadržali tudi na kosilu. Ob tem so stekli pogovori o možnostih za življenje in napredek na

hrbovskih kmetijah. Gosta sta z zadovoljstvom ugotovila, da je bilo tudi na tem področju že veliko storjenega.

Popoldne pa je podpredsednik ZIS v dvorani skupščine občine škofja Loka odgovarjal na vprašanja, ki so mu jih zastavili družbenopolitični delavci in gospodarstveniki, zlasti v zvezi s politiko uvrščenosti, miroljubnega sodelovanja med narodi in nemešavanje v notranje zadeve drugih držav.

Pri tem je poudaril, da je zunanja politika neke države le podaljšana notranja politika in zato tudi slika njene demokratičnosti. Zato lahko prav tu iščemo odgovor na vprašanje, zakaj Jugoslavija kljub temu, da ne spada med vojaške velesile ali ozemljisko velike države, uživa tako velik ugled v svetu.

Dr. Vratuša se je dotaknil tudi vloge organizacije zdru-

ženih narodov. Menil je, da je nesmiselno govoriti o neučinkovitosti te svetovne organizacije in zato kriviti njene izvršilne organe. OZN je organizacija držav in le od njih je odvisno, koliko se bo do sklepi izvajali.

Ob koncu je podpredsednik ZIS dr. Anton Vratuša govoril tudi o nedavnih dogodkih v Münchnu in se ob tem dotaknil tudi protijugoslovanske dejavnosti ustaških skupin. Pod krinko demokratičnosti, je poudaril, da v raznih evropskih in ameriških državah lahko delujejo razne teroristične skupine. Na proteste naše in drugih vlad ni smo dobili zagotovil, da se bo njihova dejavnost omejila. To se dogaja vse dotlej, dokler ni prizadeta lastna ozroma prebivalci ali ugled neke dežele. Tako je bilo na Švedskem in je tudi v Nemčiji. L. Bogataj